

Тема на деня ▶ 4-5
"Излекуваха"
неработещи
болници

В криза разхищението
на публичен ресурс се
превръща в бреме, смята
Пламен Минков

Новини ▶ 8

8 фирми наддават за жп линията Пловдив - Бургас

▶ Милчо Ламбрев,
генерален директор на НКЖИ

Инвеститор ▶ 12
Спад в
машиностроенето
през 2009 г.

Продажбите на машино-
строителните компании,
листвани на БФБ, са нама-
лели с 57.6% през 2009 г.

Инвеститор ▶ 12
Фед започва да
изтегля свободните
средства от пазара

Централната банка на
САЩ дава на взаимните
фондове държавни ценни
книжа с ниски лихвени
проценти

News in English ▶ 11

цена 1.50 лева

pari.bg
Пари

Петък

12 февруари 2010, брой 29 (4840)

USD/BGN: 1.42574

▲ +0.16%

Българска народна банка

EUR/USD: 1.37180

▼ -0.16%

Българска народна банка

Sofix: 439.55

▼ -0.07%

Българска фондова борса

BG40: 119.48

▼ -0.43%

Българска фондова борса

ВАФЛИТЕ НИ ПЪЛНИ С ГМО

Голяма част от вафлите в България съдържат ГМО, казва Георги Узунов,
собственик на Захарни заводи АД Горна Оряховица. Много от производителите
влагат генномодифицирана соя и царевица ▶ 8-9

Коментар ▶ 2
МВФ трябва
да ни подкрепи...
морално

Заслужаваме много повече
от естонците фондът да
застане мощно зад нас за
по-бързото ни приемане в
чакалнята за еврозоната

Новини ▶ 6
Брюксел
размрази още
1.6 млрд. EUR

По Оперативна програма
Административен capaci-
тет ще бъдат размразени
още 132 млн. EUR, пох-
вали се министър Симеон
Дянков. А по околна среда
те ще са 1.466 млрд. EUR

Новини ▶ 7
Данъчните влезли
в Октопод преди
спецслужбите

Данъчни служители из-
вършват ревизии във всич-
ки дружества на задържа-
ните в операция Октопод.
Американският посланик
Джеймс Уорлик ни поздра-
ви за смелите действия

Новини ▶ 9
Френски банкови
практики в Банката
за развитие

Продуктите, разработени с
Френската банка за разви-
тие, ще улеснят френските
инвестиции в България,
каза Сашо Чакалски

Печеливш
Луис Камилери

Най-голямата тютюнева компания, която е листната на борсата в Ню Йорк, Philip Morris International отчете по-голяма печалба от очакваното за четвъртото тримесечие на 2009 г. Тя се е увеличила с 5.3% до 1.52 млрд. USD в сравнение с последните три месеца на 2008 г. Компанията, управлявана от Луис Камилери, ще изкупи обратно акции за 12 млрд. USD.

Губещ
Мартин Винтеркорн

След японския автомобилен гигант Toyota и германският производител Volkswagen обяви, че ще изтегли от пазара над 193 хил. автомобила в Бразилия. Причината е дефект в задните колела на моделите Novo Gol и Voyage. Изтеглянето на колите е превантивно, посочват от концерна, който се ръководи от бившия директор на Audi Мартин Винтеркорн.

Мнения

► **Ааа, не така! Искате си и магистралите,** и стратегическите проекти, а не само прах в очите кого са арестували, но не и осъдили. И какво ни интересува Алексей Петров, след като действията срещу него са продиктувани не от държавнически интереси, а от частни. Просто ББ и ЦЦ не търпят конкуренция.

Читател

► **Борисов от икономика и финанси не разбира,** но от бандити много. Това е специалитетът му. Не трябва обаче България да се превръща в разменна монета на частни силови интереси. Да си разчитват сметките Борисов и Петров някъде другаде, че с такава репутация никъде няма да ни приемат (разбирай еврозоната).

Тодор Кирилов

pari.bg Топ 3

1 Багерите срещу Трактора, Борисов и Цветанов са силен тандем. Двамата отдавна са в системата и знаят какво да правят.

2 Дамбовците искаха да вземат Кремиковци под наем. Месечно на входа и изхода на комбината се губеха по 10 млн. лв.

3 Алексей Петров, братята Дамбовци, Марчело Джотолов, Николай Велков, Момчил Кръстев и Лозана Славчова - това ли е мозъкът на мафиотската организация.

Коментар

МВФ трябва да ни подкрепи... морално

Георги Ангелов, старши икономист в институт Отворено общество

Заслужаваме много повече от естонците фондът да застане зад нас за по-бързото ни приемане в чакалнята за еврозоната

От медиите тези дни разбрахме, че следващата седмица в България идва мисия на Международния валутен фонд (МВФ). Това е редовна годишна мисия за консултации по „article 4“ на устава на МВФ и не е нещо особено. От цялата работа обаче може и да има смисъл.

Би било много полезно например, ако МВФ направи за нас това, което направи за Естония наскоро при подобна мисия. През януари МВФ много силно подкрепи бързото приемане на Естония в еврозоната. Естонското правителство и МВФ смятат, че

влизането в еврозоната ще се отрази благоприятно на икономиката не само краткосрочно, но и в дългосрочен план. На сайта на МВФ информация за Естония беше озаглавена „Балтийският тигър се готви за завръщане“. И това вече се забелязва в данните. Естонската борса отбеляза рекордно висок растеж през януари и е на първо място по този показател. Тоест и инвеститорите са съгласни, че еврото е полезно за икономиката и се надпреварват да инвестират в балтийската страна.

Ние също искаме да се присъединим бързо към еврозоната, а преди това - към механизма ERM II, който е нещо като „чакалня за еврозоната“. Не само искаме, но и работим за тази цел - в момента България и Естония са единствените страни, които изпълняват критериите от Пакта за стабилност на ЕС. В допълнение България минава през кризата по-леко от Естония, с по-добри фискални, икономически и финансови индикатори.

Всичко това са силни аргументи защо МВФ трябва да подкрепи публично влизането на България в механизма ERM II. Ако естонците заслужават, ние също заслужаваме. И МВФ ни го дължи най-малкото заради твърде негативните твърдения за България през последната година, които не се реализираха.

► **Сега е моментът да получим похвала от МВФ заради добрите ни макропоказатели.** Мисия на фонда, ръководен от Доминик Строс-Кан, ще пристигне у нас в края на другата седмица

Нека да припомним, че **противно** на прогнозите на МВФ, българската икономика има значително нисък спад на БВП спрямо всички останали страни от ре-

гиона. В същото време страната не фалира и нямаше нужда от спасяване от МВФ.

Справяме се сами, нямаме нужда от заеми

и спасяване от МВФ - от това има нужда Гърция. Някоя добра дума от МВФ обаче няма да е излишна и би помогнала по-лесно да вървим към еврозоната.

Пари
НАЦИОНАЛЕН БИЗНЕСВСЕКИДНЕВНИК
WWW.PARI.BG
УЛ. КНЯЗ БОРИС I №161
София 1202
e-mail: office@pari.bg;
информация: 4395800
Издава
Бизнес Медиа Груп АД,
част от Bonnier Business Press

ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР
Лилия АПОСТОЛОВА
4395802;
e-mail lapostolova@pari.bg
ГЛАВЕН РЕДАКТОР
Стефан НЕДЕЛЧЕВ
4395802;
e-mail snedelchev@pari.bg
МЕНИДЖЪР РЕКЛАМА
Станислава АТАНАСОВА
4395851;
e-mail satanasova@pari.bg

РЕДАКЦИОНЕН ЕКИП
1 зам. главен редактор
Георги АНДРЕЕВ - 4395825
Зам. главен редактор
Мария ВЕРОМИРОВА - 4395865
Нюз редактор
Димитър ДЖЕНЕВ - 4395846
Отговорен редактор
Евгени ГАВРИЛОВ - 4395845
ИНВЕСТИТОР
Мирослав ИВАНОВ - 4395867
МЕЖДУНАРОДНИ ПАЗАРИ
Биляна ВАЧЕВА - 4395866

БИЗНЕС
Мила КИСЬОВА - 4395863
МОЯТ БИЗНЕС
Светлана ЖЕЛЕВА - 4395871
НЕДВИЖИМИ ИМОТИ
Красимира ЯНЕВА - 4395863
УИКЕНД
Боряна НИКОЛАЕВА - 4395857
ФОТОРЕДАКТОР
Марина АНГЕЛОВА - 4395879
ДОКУМЕНТАЦИЯ - 4395884
РЕКЛАМА - 4395872, 4395891,
факс 4395826

КОРЕСПОНДЕНТИ
Бургас
Евгения ЖОРДЖЕВА - 0884 987 487
Велико Търново
Емилия ГУГОВА - 062/6776 54
Плевен
Ангел АТАНАСОВ - 0887 810 542
Пловдив
Михаил ВАНЧЕВ - 0889 623 679
Русе
Румен НИКОЛАЕВ - 0888 748 218

Стара Загора
Сашка ПАНАЙОТОВА - 0883 342 119
Добрич
Мария ДОБРЕВА - 0888 148 060
Перник
Мария ВАСИЛЕВА - 0888 213 804
АБОНАМЕНТ И РАЗПРОСТРАНЕНИЕ
Дарина ДИМОВА - 439 5840
СЧЕТОВОДСТВО - 4395815
ПЕЧАТ: Печатница София ЕООД
ISSN 0861-5608

Цитат

” Реформата в пенсионната система се отлага, защото всички усилия трябва да се насочат към стабилизиранието на пазара на труда

► **Томю Млагенов**, министър на труда и социалната политика

Число на деня

12

► държави от ЕС симпатизират на кандидатурата на България за чакалнята за еврозоната, 3 са разколебани и само една е против, каза финансовият министър Симеон Дянков

Коментар

Барозу пита Бойко вкусни ли са октоподите

Много е хубаво, че ни се размразяват парите по европрограмите, но какво от това, като една част от българския бизнес се контролира от престъпници, които много ще се зарадват да докопат и парите от Брюксел. Питам се какво ли е обяснил премиерът Борисов на срещата на ръководителите от ЕС. Какъв е този октопод и защо чак сега изплува от дълбините на океана? Вчера Дянков каза, че имало и скариди и омари. Защо източването на Кремиковци, което е с давност 10 години, не е било прекратено? Как така двама братя стоят на входа и изхода на комбината и това е публична тайна, а досега нищо не е направено по този въпрос? И докато подобни бизнес-

Билана Вачева
bvacheva@pari.bg

” Докато бизнесмени с два пръста чело точат хазната, коректните данькоплатци крепят приходите в нея

мени с два пръста чело точат хазната, коректните данькоплатци, фирми и граждани се чудят как ще оцелеят.

Оказа се, че пари от ЕС има, но бизнесът няма проекти. Фирмите изпитват сериозни ликвидни проблеми. От една страна, трудно си погасяват задълженията към банките, от друга - плащанията между тях са силно забавени. А накрая и държавата бави връщането на ДДС с месеци или пък им връща задълженията с лек намек за рекет.

Много хубави са думите на Дянков - да има ред и справедливост в държавата. Но за съжаление няма нито ред, нито справедливост. А най-прецакани излиза, че са коректните към хазната граждани и фирми, които издържат цялото правителство, парламент и държава.

Вчера финансовият министър Симеон Дянков отново се похвали, че ще приключим годината с балансиран бюджет и това пак ще е на гърба на данькоплатеца. Тази плоча вече се изгърка и все повече са въпросителните как точно това ще стане. Падаат приходите от ДДС и корпоративен данък. Освен това заради гръцката блокада има и рязък спад на постъпленията от акцизи. Крайно време е правилата да започнат да се спазват. Стига вече думи - трябва да има реални дела, а не PR акции. Защото всички ние с доходите си да пълним хазната, а разни октоподи и други големи риби в морето не само че укриват данъци, ами някои от тях сериозно точат бюджета.

Недоволство

► В цялата страна вчера имаше протести срещу генномодифицираните организми

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

pari.bg реплики

► Борисов пожарникарят и Цветанов багеристът да си ходят. Не можах да изпълня поръчката на отделни кръгове. С PR акции и похвали няма да се оправи икономиката на страната. Безработицата расте, фирмите едва погасяват задълженията си към банките, а нас ни занимават с глупости, които е трябвало да бъдат веднъж завинаги приключени преди години. Е, как е възможно тези двама братя да са на входа и изхода на Кремиковци, това да е публична тайна и нищо да не направят предишните правителства. А такива примери може още да се дадат. Докога българският бизнес ще е символ на българската мафия? И докога ще се

занимаваме с битието на хора с два пръста чело, които за домашни любимци отглеждат тигри и пантери!

СС

► Трите неща, които вбесявали служителите на британски фирми, са колегите, компютрите и клюките. Или, най-общо казано, трите "к". Това важи с пълна сила и за българските офиси. Една голяма част от служителите са си тръгнали заради клюките и колегите. Други пък се изнервят от хаоса и некомпетентността на шефовете над тях. Но като че ли най-много хората се демотивират от несправедливото отношение и липса на адекватни действия от страна на началника.

Стоян Хаджидимов

Да има съдебна процедура по всяка замянка

1 Министърът на земеделието и храните Мирослав Найденов да събере доказателства и да започне съдебни процедури по всеки отделен случай на заменките на гори. Убедени сме, че във всички тези сделки е ощетена държавата и това може да бъде доказано по съдебен ред при събирането на добри доказателства от страна на министър Найденов. Това е негов ангажимент и очакваме в най-кратки срокове действия и решения.

Мартин Димитров,
съпредседател
на Синята коалиция

2 СДС обсъжда и внасяне на законодателни забрани - за имоти, придобити със замянки, да бъдат спрени разпоредителните действия с тях. Промените, които ще бъдат предложени, са в Закона за горите и Закона за опазване на земеделските земи. Заменки не трябва да има. Всичко се придобива и се купува на търг и по

пазарна стойност.

3 Общият брой на заменките, направени в периода 2003-2009 г., са 192. През миналата година в рамките на 5 дни са направени 47 заменки, като 25 от тях са извършени в последния възможен ден за това. Най-ниската цена, на която е направена замянка, е 0.07 ст. на кв. м. Това е станало през 2005 г. в Кърджали. Най-високата цена, на която е направена замянка, е 28.58 лв. - във Варна.

Подаръкът от сърце
е безценен...

14-ти Февруари е Св. Валентин - с нежно топящия се шоколад LINDOR!

Lindt
MÂTRE CHOCOLATIER SUISSE
DEPUIS 1845

"Излекуваха" неработещи

Битката е за качествено лечение, а не за сгради по региони

Целта на реструктурирането е да се осигури по-качествена помощ за хората. Освен това средствата, които в момента изтичат в тези лечебни заведения, никак не са малко. През миналата година НЗОК е платила 56 млн. лв. на 142 малки болници. Отделно тези лечебни заведения имат поне още толкова дългове, които остават неразплатени. Това са над 100 млн. лв., които може да се използват за лекарства за рак например, поясни неотдавна здравният министър Божидар Нанев.

Една от целите на реформата е преодоляването на това, което досега се наблюдаваше - различно качество на услугите на една и съща цена. Един преминал болен е струвал на областна болница средно 562 лв., а на общинската - 469 лв. Леглоден в областната лечебница излиза по 89.38 лв., а в малката - по 80.14 лв., сочат данни на Националния център по здравна информация. В Европа на 100 хил. души се падат 570 легла, у нас те са 596.

Статистиката

Средно по 5 пациенти на ден са лекувани в 142 болници и диспансери през миналата година. Това означава, че тяхната ефективност и качеството на лечение, което са предоставяли, е изключително ниско. Във всяко от 142-те здравни заведения е имало под 2 хил. хоспитализации за 2009 г. За сравнение в болница „Св. Георги“ в Пловдив е имало близо 70 хил. хоспитализации, или на ден са лекувани средно по 191 пациенти. В „Св. Марина“ във Варна се преминали 44 хил. души, или средно по 120 души на ден. В УМБАЛ Плевен - 36 хил., или по 73-ма на ден. Използваемостта на леглата в малките лечебни

Светлана Желева
szheleva@pari.bg

заведения е била около 12%. За да бъде ефективна една болница и да има икономически целесъобразност в съществуването ѝ, средното равнище на използваемост трябва да е поне 70%, коментират от здравното министерство.

Равен достъп

76 общински болници пък са работили с по-малко от 50 клинични пътеки от 298 възможни. Пациентите направо са отивали и получавали качествено лечение в по-големите болници или им се е налагало да го търсят впоследствие, когато състоянието им се е усложнявало, сочи анализът на ведомството на д-р Нанев. Затова очакванията са с редуциране договорите на лечебните заведения с НЗОК тази година да се осъществи по-ефективно изразходване на обществени средства, а хората да получат по-качествено здравеопазване в реално работещи болници. Сред тях са 25 областни, около 40 държавни, сред които 19 университетски, както и над 30 общински лечебни заведения. До тях пациентите ще имат гарантиран равен достъп при необходимост благодарение на Спешна помощ.

Здравната каса плаща не на преминал болен, а за извършена дейност. Министертвото пък обяви, че започва 4 вида проверки за това как болниците лекуват и харчат парите. Прогнозният дял за хоспитализации е 1.7 млн. души, което е с около 40

хиляди души по-малко от миналата 2009 г.

Темпо

До няколко месеца реформата ще набере скорост - след остойностяването на клиничните пътеки ще дойде ред и на новия метод - диагностично свързаните групи, защото в болницата се диагностицира и лекува. Диагнозата се определя от лекаря в болницата, а не предварително от клиничната пътека. Заради тези клинични пътеки, макар и недофинансирани, много от лекарите в малките болници не допускат и не насочват пациентите към лечебни заведения, където ще получат помощта, от която се нуждаят, само и само за да усвоят пари от клинични пътеки.

На фокус

В болницата в Трън е очаквано. Така ни уверява кметът на градчето Станислав Николов, който е от ГЕРБ. Лечебното заведение, което от 7-8 години е давано за възможно най-лош пример в здравеопазването за болница и с вече хлопнали кепенци, сега се превръща в медицински център. т.е. поликлиника. Възрастните доктори в трънската болница са излезли вече в заслужена почивка и са дали път на по-младите си колеги, които работят на пълен работен ден в извънболничната помощ.

Промяна

Бившата болница е огромна сграда, затова вторият ѝ вход ще бъде използван за разкриване на 5 старчески дома: 2 за лежащо болни и 3 за здрави възрастни хора, поясни кметът Николов. Общината вече е в преписка с японското посолство, за да кандидатства по проект с финансиране до 65 хил. EUR, а също и с Агенцията по социално подпомагане, разказа още кметът. Общината ще разкрие нови 20-30 работни места, сред които за санитарни и медсестри. В Трън освен Спешна помощ работи и един спешен кабинет, в който има наглед да работят лекари от Перник. Идват много качествени доктори, убеден е Николов. Спешното звено разполага и с 3 линейки, като едната е изцяло на разположение за болни на хемодиализа.

Предизвестен край

В Годеч болницата е пред закриване. Тя работи само с 3 клинични пътеки, като досега е изпълнявала дейности по 10 пътеки. Въпреки намаления обем работа през последната година приходите на болницата са за 380 хил. лв., а текущите задължения са в размер на 30 хил. лв., които няма проблем да бъдат платени, каза за в. Пари Любомир Стефанов, управител на болницата.

Общината е гласувала 33 хил. лв. годишен бюджет за издръжката на лечебното заведение, което прави по-малко от 3 хил. лв. на месец. А тя харчи средно по 33-35 хил. лв.

В лечебното заведение на Годеч са работили 30 души заедно с администрацията. От януари 2010 г. лекари и медсестри усилено напускат. Сред тях има доктори с по една и две специалности, които си намират лесно друга работа в столицата. Сред тях са кардиолог, ендокринолог и анестезиолог. Има само двама местни лекари, другите досега са пътували всеки ден от София и обратно, заяви още Стефанов.

Лечебното заведение, което има 18 декара терен, включително и гора,

Използваемостта на леглата в малките болници е 12%, а трябва да е поне 70%

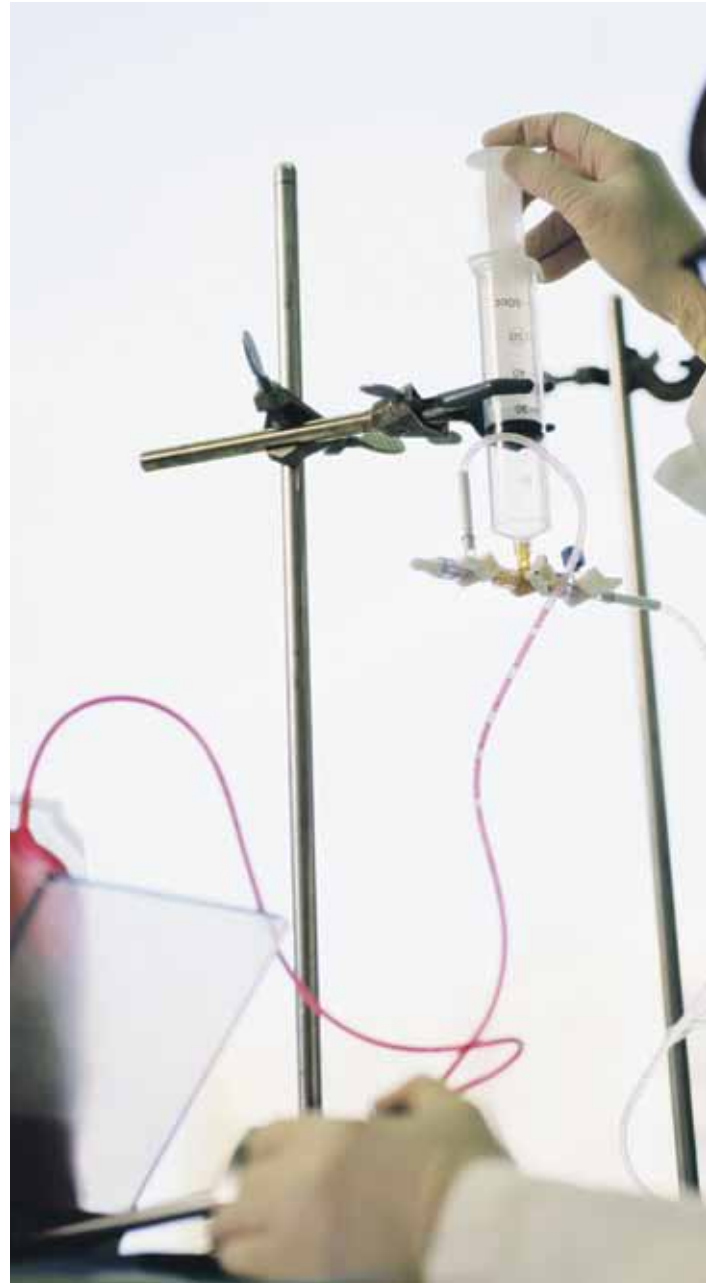
може да стане болница за долекуване или хоспис. За приватизация общинският съвет и дума не обелява. В градчето остават да работят 4 лични лекари, поликлиника, още 2 медицински центъра, както и филиалът на Спешна помощ, който е с отделен екип.

В несъстоятелност

Общинската болница в Радомир, която досега е обслужвала и жителите на Земен и Ковачевци, е в несъстоятелност. Заедно с бившия ѝ управител са си отишли и почти всички - общо 68 души персонал, като 30 души са напуснали сега, през януари. Общинският съвет на града е гласувал нов болничен директор, чийто първи работен ден бе вчера, 11 февруари, каза кметът на Радомир Красимир Борисов.

Досега 10 години общината е подпомагала финансово болницата, но вече не може, признава градоначалникът. Причината е, че приходите от местни данъци и такси не стигат за скъпата издръжка на местната болница.

Здравното заведение не обслужва задълженията си към фирми кредиторки на апаратура и консумативи. Борчът ѝ е в размер на 600 хил. лв. При досегашното дотиране от страна на общината с 10-15 хил. лв. месечно затворената болница е трябвало да работи още поне 18 месеца, за да се издължи на фирмите кредиторки. Сега и този дълг ляга на плещите на държавата освен на общината. Преди дни дистрибуторите на медицинска техника и консумативи предупредиха за възможни фалити на фирми поради борчове на болници.

Интервю Пламен Минков, изп. директор Броят на лечебниците се

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

В криза разхищението на публичен ресурс се превръща в бreme

► **Господин Минков, как изглежда здравната реформа в частта болнично реструктуриране през очите на един осигурител?**

- Темата с броя и разположението на болниците се драматизира прекалено. Живеем в XXI век, за който мобилността и комуникацията са утвърдена реалност. Вярвам, че всеки подкрепя тезата, че компромисът с качеството на предоставяната медицинска помощ граничи с престъпление. Наличие-

то някъде на болница като сграда и оборудване, без да има кой да работи в нея и без достатъчно на брой пациенти, които да лекува, и само да трупам дългове, а накрая всички ние да ги платим, е, меко казано, необосновано разходване на обществен ресурс. В период на икономически растеж и възход на икономиката това разхищение на обществени средства може да остане незабелязано, но при икономическа криза се превръща в огромно бreme.

► **Здравните фондове в бъдеще ще предпочетат да работят с високоспециализираните лечебни**

Европари Укрепват болничния сектор

► В средата на тази година се очаква МРРБ да открие нова процедура за финансиране на общински болници по програма Регионално развитие до 2013 г., съобщи неотдавна зам.-министър Лиляна Павлова. Програмата е на стойност 140 млн. лв. - 100 млн. лв. от тези средства ще бъдат предназначени за 86 общини, а 40 млн. лв. за останалите

178. Изискването е инвестицията в болницата да бъде за период поне 7 години, т.е. за това време да няма промяна на предназначението на лечебното заведение. Парите ще бъдат отпуснати основно за апаратура и по-малко за ремонти и реконструкция.

► 20 областни болници, сред които и няколко университетски, ще може да кандидатстват за 80 млн. лв. отново по програма Регионално развитие. Парите се отпускат отново за апаратура и ремонти.

болници

35

▶ процента от пациентите на ВМА са само от София. Всички останали са изпратени от другите болници в страната

90

▶ процента използва е-мост на леглата годишно има УМБАЛ „Царица Йоанна“ годишно

243

▶ лекари от 13 области в страната изявиха желание да работят в спешните кабинети към филиалите на централните за спешна медицинска помощ

▶ **Когато започва една реформа, не може тя непрекъснато да се критикува и да се слагат пръти в колелата, смятат много от лекарите**

В Троян ни дават за добър пример

Болницата в Троян е давана за образец от здравното министерство - пациенти от 5 общини идват да се лекуват тук, жените от Ловеч предпочитат да раждат в Троян заради специалистите и модерната база. Кметовете в цялата страна имахме 7-8 години, когато можехме да преценим как се развива ситуацията с местните болници и какво да предприемем. Част от нашата бивша поликлиника преди няколко години бе обявена на търг. В доболничната помощ имаше голям интерес. Личните лекари от Троян, 27 на брой, тогава не можах да се организирам и да станат собственици на два от етажите, вместо да плащат наем за кабинети. На търга се явиха двама братя бизнесмени от Плевен - лекар и икономист. Спечелиха и с това, че подадоха ръка на

докторите, като декларираха, че няма да вдигат наемите и станаха собственици на 1/5 от сградата. Правилата бяха да не се променя предназначението на сградата и тя да остане поликлиника.

Собствениците се оказаха коректни. Още в добрите години болницата в Троян се наложи да я реструктурираме - от 440 легла оставихме 180, без да намаляваме дейността ѝ. Тогава, ако имахме подкрепата на държавата, можехме регионално да развием балнеология. И когато реформирахме болницата, да не се разделяме с лекарския и медицинския персонал, а той да премине в новите балнеоложки структури. Това за жалост не можа да се случи.

Дилян Енкин,
бивш кмет на Троян

Коментар

Как искаме да ни лекуват

Това са фактите: реформата в здравеопазването е една от най-трудните и болезнените за разлика от тази в образованието, която е от най-бавните. Духът бе изпуснат от бутилката, най-сетне нещата трябва да започнат да идват на мястото си. Няма смисъл да плачем за отдавна самозакрилите се болници в Кулата, Свиленград, Трън, Гулянци. Те са правени за друго време и при друго финансиране.

Животът е по-умен от нас и в един момент ни притиска с решението на проблема независимо от политически страсти и популизъм. А той е качествено здравеопазване, модерни методи на лечение, професионалисти, които взимат добри пари. Защото, както признаха лекарите, здравната каса и стартът на реформата през

Светлана Желева
szheleva@pari.bg

1999-2000 г. ни направиха средна класа.

След толкова неуспешни опити дали този път ще стигне куражът на местната власт да покаже нови възможности за раздвижване на общинската собственост, включително с концесиониране и публично-частно партньорство за каузата по-добро здравеопазване? А на църквата и дузина благотворителни фондации - да започнат да разкриват и социални болници?

на ЗОФ България Здраве

Драматизира прекалено

заведения. Това няма ли да доведе до развиване на болничен елитаризъм?

- Здравните фондове не толерират едно или друго лечебно заведение. Те информират осигурените относно възможностите за лечение в една или друга област. Осигуреният има правото на избор къде да бъде лекуван. По-актуалният въпрос е, че изборът в момента е доста ограничен. Трябва да се създадат предпоставки за повече частни инвестиции в сектора. Обратната връзка, която здравноосигурителен фонд България - Здраве поддържа със своите осигурени, е, за да се уверим, че са получили желаното внимание, грижа и услуга.

▶ **От 2011 г. частните здравни фондове с кои болници по региони ще предпочетат да работят?**

- Приоритет при нас ще бъде предоставянето на качествени здравни услуги, коректност при обслужването на приетите пациенти и покритие на всяка точка от страната. Срещу допълнителна премия ще има покрития и за лечение в чужбина. Броят и разположението на офисите трябва да е решение

на самото дружество. Ако здравният фонд не създаде съвременни функционални възможности за обслужване на своите клиенти, те просто ще го сменят. Но при липса на осигурени лица в някой областен център трябва ли да се поддържа офис там?

▶ **Можелидасеочаква частни фондове да участват евентуално в приватизация или концесия на здравни заведения?**

- Възможно е някои от фондовете да се ангажират в изграждането на собствени лечебни заведения. Притежаването на собствена болница не е еднозначна положителна стратегия, защото не означава, че в това лечебно заведение работят най-добрите специалисти. Наивно е да се мисли, че собственото лечебно заведение решава проблемите на здравния фонд или му дава някакви съществени предимства. Опитът показва, че негативите са повече. Всяко оказване на натиск към пациентите да ползват услугите само на притежаваното от фонда лечебно заведение поражда отрицателни реакции и неудовлетвореност към дейността на фонда.

POP
GD510

LG
Life's Good

Само за
99 лв.

Всичко необходимо – в твоя цвят

LG Pop идва в 4 бляскави цвята. Единствено от GLOBUL.

- сензорен екран
- интуитивен интерфейс
- 3 МР камера
- предлагани цветове – сив, черен, розов и лилав

GLOBUL | Нашият свят си ти

Промоцията е валидна до изчерпване на количествата за нови абонати - частни лица, при подписване на двугодишен договор с програми GLOBUL Super Max или National 100. Пълна информация в търговската мрежа на GLOBUL и на www.globul.bg

Зелена светлина за нови 1.6 млрд. EUR от Брюксел

Получихме зелена светлина по шест оперативни програми

Тази седмица може да мине под мотото Седмичката на положителните оценки от Брюксел. Вчера получихме зелена светлина и за още две оперативни програми - административен капацитет (ОПАК) и околна среда. По ОПАК ще бъдат размразени още 132 млн. EUR, похвали се вицепремиерът и финансов министър Симеон Дянков. А по околна среда те ще са 1.466 млрд. EUR. Нона Караджова отчита като голям успех положителната оценка на ЕК по Оперативна програма Околна среда, тъй като до юни 2009 г. това е била най-изоставащата програма. Изходната оценка е закъсняла с две години. Министър Караджова акцентира на факта, че ще се работи в тясно сътрудничество с общините, за да се подготвят качествени и ефективни проекти съобразно европейското и българското законодателство.

Равносметка

Така общо по шестте одобрени оперативни програми България ще получи близо 8.3 млрд. EUR. Положителната оценка по последната оперативна програма - Раз-

витие на човешките ресурси, ни е почти в кърпа вързана. Тя бе сочена като една от отличниците през цялото време на изпълнението. Становището на ЕК трябва да е ясно до края на следващата седмица.

Усвояемост

По програма ОПАК, която е под шапката на финансовото министерство, са усвоени близо 21% от европарите, коментира финансовият зам.-министър Анна Михайлова. По думите ѝ това била програмата с най-голям процент на усвояемост на средствата. Преди дни стана ясно, че средно по всички европейски програми усвояваме едва 1.3%. До момента по Оперативна програма Административен капацитет са сключени 253 договора за близо 140 млн. лв., като от тях са изплатени половината (74.5 млн. лв.), обясни Михайлова.

Тя допълни, че това е първата програма, която се одобрява от Европейския социален фонд. Финансирането по тази програма е за подобряването на човешките ресурси, уточни финансовият зам.-министър.

Биляна Вачева
Радостина Пенева

8.3

► млрд. EUR са общо одобрените пари по шестте оперативни програми

► Близо 78 млн. лв. ще бъдат спестени за хазната, ако фирмите се съгласят на отстъпка от 10%, каза финансовият министър Симеон Дянков

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

Януари

Хазната е на червено с 495 млн. лв.

► Към края на януари по оперативни данни бюджетният дефицит е 495 млн. лв., каза Симеон Дянков.
► Според него за февруари и март също ще сме на

червено, през април бюджетът може да е на нула и чак през май, юни и юли може да сме на плюс.

► По думите на Дянков януарската дупка в хазната е формирана заради три ключови плащания.

► Първото е по различни европейски програми. То е за 240 млн. лв. Второто са погасявания по външния дълг за близо 214 млн. лв. и

третото от 40 млн. лв. са плащания към строителни компании.

► Дянков отново напомни схемата, по която ще се плащат парите на строителите - февруари и март ще бъдат преведени още по 80 млн. лв. на месец.

► По думите на финансовия министър досега за този месец държавата е превела 35 млн. лв.

► Ако всички фирми, на които министерствата дължат пари, доброволно се съгласят да им бъдат изплатени парите с 10% по-малко, ще бъдат спестени 78 млн. лв., обясни Дянков.
► Той беше категоричен, че тези пари ще бъдат вложени в строителството на Южната дъга в София, автомагистрала Марица и пътен възел във Варна.

Търг за БКС - Център

Столичното общинско дружество завършило 2009 г. на малка печалба

Най-рано през пролетта ще бъде обявен търгът за продажба на строителното дружество БКС - Център ЕАД. Това съобщи Валя Чилова, общински съветник и председател на надзорния съвет на Столичната общинска агенция за приватизация (СОАП). Дружеството е

приключило 2009 г. на малка печалба въпреки силната криза в строителния сектор, но повечето договори, по които работело, вероятно са изтекли.

БКС - Център ЕАД е хубава марка, има достатъчно земи, като за някои от тях има реституционни претенции, допълни Чилова. Началната цена ще бъде 3.5 млн. лв., а за първия конкурс тя е била 5.2 млн. лв.

Красимира Янева

Застрахователни брокери са укрили близо 15 млн. лв. доходи

Данъчните ще запорират заплатите и имуществото им

Близо 3500 застрахователни агенти са укрили 14.6 млн. лв. Те ще трябва да се обясняват пред данъчните защо не са декларирали тези доходи. От НАП уточняват, че това са застрахователите, при които са установени най-големи несъответствия между данните за изплатени хонорари и декларираните суми. Всички те са получавали комисионни или доходи по граждански договори със застрахователи на българския пазар.

Реверанс

В края на 2009 г. изпълнителният директор на НАП

120

► застрахователи са си платили данъците след проверките на НАП

Красимир Стефанов даде възможност на застрахователните агенти да декларират доходите си за последните 5 години. Едва 120 застрахователи са го направили и са си платили данъците. На тях е наложена минимална глоба. От вчера всички останали застрахователни агенти, които не са спазили данъчните правила, ще бъдат санкционирани с максималната глоба - 500 лв. за неподадена първа данъчна декларация и 1000 лв. за всяка следваща. Така санкцията за некоректните застрахователи може да достигне до 4500 лв. Освен това те ще бъдат задължени да платят всички укривани данъци заедно с лихвите. Ако не последва плащане, сумите ще бъдат събирани принудително, включително с налагане на заповед за заплащане, банкови сметки или друго движимо имущество.

Равносметка

НАП са проверили 39 застрахователни компании, в които са намерени доказа-

► Шефът на НАП Красимир Стефанов даде възможност на брокерите да декларират доходите си за последните 5 години

телства за платените суми на общо 65 967 агенти. След проверка на агенцията, направена в края на 2009 г., стана ясно, че голяма част от застрахователните агенти не са декларирали доходите си пред НАП. Инспекторите на приходната агенция са

проверили документите на всички застрахователни компании и са намерили доказателства за платените суми. 200 от агентите, които са скрили най-много пари, бяха уведомени за това по телефона от НАП през декември.

Биляна Вачева

SGS

ГМО ЛАБОРАТОРИЯ

СЖС БЪЛГАРИЯ ЕООД

Независима частна лаборатория, създадена през 2004 год.

Акредитирана от БСА за извършване на ГМО изпитвания

Най-модерна и прецизна апаратура - Real Time PCR
Програми за проследимост на земеделската продукция

ГМО анализи на храни според Европейските изисквания

Контакти: гр. Варна, ИХА, ул. Уилям Фрууд 1,
тел. 052 / 370 988, sgs.bulgaria@sgs.com

Данъчните влезли в Октопод преди специалните служби

Алексей Петров е назначен за съветник по времето на Валентин Захариев

Данъчни служители извършват ревизии във всички дружества, свързани със задържаните в операцията Октопод. Според финансовия министър Симеон Дянков данъчните проверки на Алексей Петров и някои от дружествата са тръгнали още преди няколко седмици. Започнали сме да намираме някои доста интересни факти, които пък помагат на МВР, на полицията и надявам се, и на прокуратурата. Тепърва ще се чува за доста нередности, каза Дянков. С това се обясняват публикациите във в. Галерия за очаквана акция срещу бившата баре-та. Петров беше арестуван от спецслужбите в сряда сутринта и още същия ден му беше повдигнато обвинение за участие в престъпна група. Софийската градска прокуратура поиска вчера постоянен арест за седемте задържани при акцията Октопод. Това са Алексей Петров, Антон Петров-Хамстера, Марчело Джотолов, Пламен и Йордан Стоянови - Дамбовците, Момчил Кръстев и Николай Велков.

Компаниите

От НАП отказаха да съобщат в кои компании са влезли техните служители. Оказваме пълно съдействие

на разследващите органи, беше лаконичният им коментар.

Офисът на Лев корпорация и централата на Лев Инс са затворени. Двама от задържаните - Момчил Кръстев и Лозана Славчова, са в управата на Лев корпорация, която пък държи основен дял в Лев Инс. Славчова е и в надзора на Лев Инс. Тя е била изпълнителен директор на Токуда банк. Източници на в. Пари, които ги познават, са изключително изненадани как е възможно да принадлежат към някаква престъпна група. Цялата им професионална дейност изисква те не просто да са сериозни хора, а дори стерилни, са коментариите за тях. Ин-80 ООД пък е фирмата на Марчело Джотолов, в която дял също има Лев корпорация. Преди това Джотолов също е работил в банковата сфера. Офисът на Екометал инженеринг - фирмата на братя Дамбовци, също е затворен.

Кремиковци

В качеството си на какъв е имал кабинет в Кремиковци Алексей Петров? Отговорът на този въпрос се оказва не толкова лесен. Александър Томов твърди, че е заварил Петров там, когато е бил назначен за изпълнителен директор през септември 2007 г. от Прамод Митал. До този момент влиянието на Петров е било голямо, но негови фирми пряко в ръководството не са били забелязани от мен, твърди Томов. Причината да го

► **От всичко, което са ми докладвали, включително и лично от главния прокурор, съм убеден, че има достатъчно доказателства за всеки от арестуваните, каза премиерът Бойко Борисов**

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

накарам да напусне кабинета си беше, че не е ясно каква точно дейност извършва, казва Томов. Кое е странно, защото Томов беше свързан с Кремиковци много преди идването на индийците. Той беше в надзора на Кремиковци.

Лидерът на местния синдикат Васил Яначков също не знае като какъв Петров е имал кабинет в Кремиковци. Не съм го виждал лично, но съм виждал вратата, на която пише неговото име, каза той за в. Пари. Странно звучат обясненията на активния иначе синдикалист, че само може да предполага къде е връзката му - охраната и шлаковите депа. Според Яначков използването на шлаката

всъщност било стара разработка на самия Алексей Петров.

Петров беше назначен като съветник по сигурността, след като през юли 1999 г. беше приет новият закон за МВР, обясни за в. Пари бившият собственик Валентин Захариев. Според този закон МВР трябваше да се оттегли от охраната на държавните фирми и те да си направят собствена охрана или да наемат външна, каза Захариев. Преструктурирането е направено няколко месеца след приемането на закона и е наета фирмата Бриз 2000. Алексей Петров е бил само съветник, не е имал нищо общо с фирмата за охрана, казва Захариев.

Мила Кисьова

Ще наблюдаваме внимателно следващите стъпки

САЩ поздравяват правоохранителните служби за смелите и професионални действия в задържането на някои от най-известните в България лица, заподозрени в криминална дейност. Това е важна стъпка в дългата серия от мерки, които българските власти трябва да предприемат.

Джеймс Уорлик, посланик на САЩ в България

заност, като се прочистят улиците от криминални лица, е в основата на установяването на върховенство на закона. Сега българската прокуратура и съдът имат възможност да допринесат съществено за сигурността и безопасността на хората в България.

Българските граждани ще наблюдават много внимателно следващите стъпки, за да бъдат сигурни, че справедливостта възтържествува и се предприемат необходимите законови действия по този случай. Прекратяването на усещането за безнака-

Не ми е известно да има връзка между Петров и отвличанията

Не ми е известно да има връзка между Алексей Петров и предишната престъпна група за отвличания, но видяхте, че има лица в двете престъпни групи, които се припокриват, така че в някакъв смисъл връзка сигурно може да бъде търсена.

Когато ми е бил представян като участник в смесените екипи по няколко съвместни операции между МВР, ДАНС и прокуратурата, съм си го обяснявал с факта, че Петров работи под

Борис Велчев, главен прокурор

прикритие. Там, където сме работили с Алексей Петров, нямаме основания да бъдем недоволни от него и трябва да бъдем справедливи, но едното няма нищо общо с другото.

Близко 70% от сделките се разплащат със закъснение

През 2010 г. няма да има икономически ръст

Близко 70% от сделките в България се плащат със закъснение, показва анализът на Кофас България за междуфирмената задлъжнялост. По данни на компанията през кризисната 2009 г. забавените плащания се увеличават с 54% на годишна база. Ситуацията у нас е аналогична на тази в Централна и Източна Европа, където отчетеният годишен ръст е 55%.

Коментар

През изминалата година тенденцията българските компании да функционират „на кредит“ спрямо контрагент-

тите си нараства. Увеличават се не само междуфирмената задлъжнялост, но и срокът на разплащанията, коментира Камелия Попова, управител на Кофас България. През 2008 г. плащанията са забавяни средно между 60 и 90 дни, докато през 2009 г. този срок е почти двойно по-дълъг - между 120 и 150 дни. Основните причини за това са намалената ликвидност на компаниите, недостигът или липсата на оборотни средства, както и недоброто управление на риска, казва Попова.

Сектори

Най-рисковите сектори в България от гледна точка на вероятността от забавяне на плащанията са строителство, транспорт, селско

стопанство, текстил и тежка промишленост. В региона на Източна Европа топорисковите сектори по забавени плащания обаче са по-различни - селско стопанство, електрооборудване, химическа промишленост и автомобилнопроизводство.

Прогноза

Очакванията ни са през първата половина на 2010 г. просрочията у нас да се увеличат с минимум 10% спрямо края на 2009 г., прогнозира Попова. Според нея, докато повечето страни по света вече излизат от кризата, за нас предстои труден период и липсата на свободни пари през първите месеци на годината допълнително ще забави плащанията.

Икономиката ще се стабилизира и бизнес климатът ще се подобри през втората половина на 2010 г., прогнозира от Кофас. Затова и анализаторите на компанията актуализират прогнозата си за развитието на България в положителна посока - от -1% на 0%, т.е. БВП за 2010 г. ще остане без промяна на годишна база.

Дарина Черкезова

По света

Световният БВП ще се увеличи с 2.7%

► Световният БВП ще се увеличи с 2.7% през 2010 г., като 1.4% ще е ръстът на развитите страни, а 5.3%

на развиващите се, показват прогнозите на Кофас.

► За т.нар. група държави PIGS (Portugal, Ireland, Greece, Spain) се очаква спад от 1%, а при държавите от т.нар. група HELL (Hungary, Estonia, Latvia, Lithuania) свиването на БВП през 2010 г. ще бъде между 1 и 3.5%.

Международна изложба за лозарство и винарство
Фестивал на виното

Винарския
14 - 17. 03. 2010

ufi Approved Event

Международен панаир Пловдив
www.fair.bg

ufi Member

IFA Bulgaria

НАЦИОНАЛНА ЛОЗАРО-ВИНАРСКА КАМАРА

За контакти:
032/902 622, 902 650
www.fair.bg

8 фирми наддават за жп линията Пловдив - Бургас

▶ Отвориха техническите оферти за рехабилитацията на жп линията Пловдив - Бургас

СНИМКА БОБИТОШЕВ

За победител ще бъде избрана компанията, която е предложила икономически най-изгодната оферта

Осем кандидата подадоха оферти за рехабилитацията на 3 участъка от жп линията Пловдив - Бургас. Сред тях са три италиански компании, чешка, френска, гръцка, австрийска, германска и българските Трейс и Главболгарстрой. Фирмите участват самостоятелно или в консорциум помежду си. Това стана ясно, след като вчера изтече крайният срок за внасяне на предложенията в Национална компания Железопътна инфраструктура.

Тръжни документи бяха закупили 93 фирми. Проектът се финансира по Оперативна програма Транспорт и от националния бюджет, а жп инфраструктурата е бенефициент за усвояването на средствата от ЕС. Общата стойност на проекта е 366 млн. лв., от тях 64% ще са от ОП Транспорт, а 36% са от бюджета. Част от линията - 292 км, е електрифицирана, очаква

се след модернизацията на цялото трасе влаковете да се движат по него с до 160 км/час. В момента средната скорост е 80 км/час.

Кандидатите

Част от кандидатите наддават да рехабилитират един от трите участъка, други - два от тях, а някои ще се борят и за трите лота. Първият участък е от Михайлово до Калоянец с дължина 21 км, вторият и най-дълъг - от Стара Загора до Ямбол с дължина 128 км, а третият от Церковски до Карнобат е с дължина 122 км. Гръцката Тетпа е поискала да модернизира и трите участъка, италианската CLF S.P.A. - втория и третия, чешката ОХЛ ЖС - само третия. Консорциумът между германската Леонард Вайс, Транспортно строителство и възстановяване и Главболгарстрой е подал оферти и за трите лота. Австрийската Swietelski, консорциумът между нашата Салчэф и италианската Енергоремонт, както и съдружието между С.М.С (зад тези инициали вероятно стои италианската Равена, твърдят източници на вестника), Трейс и СК 13

също ще наддават за трите участъка. Френската TSO Chemin du corps de gard е поискала да рехабилитира първия лот.

Оферти

Търгът е по Закона за обществените поръчки и затова ценовите предложения ще бъдат отворени, след като комисията по избор на изпълнител прегледа техническите оферти. Победителят ще бъде избран сред кандидатите, предложили не най-ниската, а икономически най-изгодната цена, коментира Милчо Ламбрев, генерален директор на НКЖИ. Въпросът е кой от кандидатите на какво ще заложи - дали на възможно най-ниската или на по-реалистична цена, коментираха експерти за в. Пари. Двете италиански фирми CLF S.P.A. и Равена са силни и ако са предложили разумна цена, е възможно да спечелят, твърдят специалисти в жп сектора. Чехите също са сред потенциалните победители в търга, защото собственици на компанията са испанци. Не е изключено и германската Леонард Вайс да се намеси в борбата.

Илиана Тончева

Интервю Георги Узунов, собственик на Захарни заводи

Голяма част в България

Производителите влагат генномодифицирана соя и царевица или техни производни, в Захарни заводи не го правят

▶ **Господин Узунов въпросът за генномодифицираните организми (ГМО) предизвика много протести и спорове в страната. Какво притеснява хората?**

- ГМО са намерили широко приложение в САЩ и там те са обичайна практика. От друга страна, в Европа всеки път, когато се спомене думата ГМО, хората изпадат в паника. Логичният въпрос е защо. Официалната версия, че ГМО крият големи рискове за живота и здравето на хората, не е доказана, това само се предполага. Популярна е също версията, че заинтересованите корпорации в Европа са изостанали значително в изследването в областта на ГМО и влягането на технологии за тяхното използване. Българските граждани с право протестират, защото отговорните в този проблем, в това число и държавата, са им длъжници по отношение на информацията. Необходимо е разяснителна работа за същността на ГМО и начините за използването им.

▶ **Ще се увеличат ли през следващите години желателните да произведат**

ГМО в България?

- Желаетелите да произведат ГМО безспорно ще се увеличат през следващите години, защото използването на тези организми означава високи добиви и преди всичко носи икономическа изгода. Забраната на лабораторните изследвания върху ГМО през следващите години е преди всичко затваряне на очите на държавата пред един проблем, който реално съществува в обществото. Това поведение не е здравословно, защото ще изостанем още повече в тази област и няма да бъдем в крак с новостите при производството на ГМО.

▶ **Високопроизводителите можете ли да гарантират, че произведените продукти от Захарни заводи АД не съдържат ГМО?**

- Да, продуктите на Захарни заводи не съдържат ГМО. Имаме официални изследвания и анализи сертификати от лабораторния изпитвателен комплекс към Столичната регионална инспекция за опазване и контрол на общественото здраве, който е единственият сертифициран орган в България.

Не използваме никакви ГМО при производството на захарни изделия. Суровините, които влягаме в производството на захарни изделия, както и суровините, които използваме при рафинирането на бялата захар, са съпроводени с всички необходими документи, доказващи, че те не съдържат ГМО.

Рисковият продукт при вафлите е соевият лецитин, който при една голяма част от фирмите на пазара е произведен от генномодифицирана соя. За направата на нашите вафли използваме соев лецитин Е322, който не съдържа ГМО. Това важи и за всички видове бонбони, халва и локум, които предлагаме на пазара. Захарни заводи АД Горна Оряховица дава ясна информация на потребителите и спазва всички европейски регламенти, като изписват точно състава на продуктите. А той изисква, когато соевият лецитин съдържа ГМО, да бъде отбелязано на опаковката. За съжаление не всички производители в България спазват това изискване. Освен това повечето производители

Визита Евродепутат режеле лента в Инса Ойл

Новата инсталация за производство на горива на Инса Ойл ще бъде открита от депутата от Европейската комисия Маркус Фербер. Той ще пререже лентата на съоръжението в 14 часа на 19 февруари в базата на компанията в Белозем, съобщиха от компанията. Инсталацията е първата по рода си в България и прилага най-модерната технология за производство на горива с минимално съдържание на сяра. Инвестицията, която прави Инса Ойл в нея, е над 28 млн. EUR и ще разкрие над 50 нови работни места в компанията.

Р. Димитрова | pari.bg

Услуги Подобряваме egov.bg за 157 хил. лв.

Гравис България и Екон.БГ ще направят функционални подобрения по сайта на електронното правителство (egov.bg) за 157 100 лв. Проектът, който те ще реализират, е свързан с изпълняването на изискванията на приетия вчера Закон за услугите. В него е предвидено да се създаде портал, или т.нар. електронно звено за контакт, който да обслужва доставчиците на услуги от България и чужбина. У нас този портал ще е разширение на електронното правителство. През него фирмите ще могат да съберат цялата нужна информация за започването и упражняването на дейността им в България. На финалния етап на шестме-

сечния проект чуждестранните фирми дори би трябвало да може да се регистрират онлайн.

Д. Черкезова | pari.bg

Топло Без аварии на парното в Пловдив

ЕВН България Топлофикация има готовност да гарантира на клиентите си качествено снабдяване с топлинна енергия и гореща вода, съобщиха от дружеството. Досега няма сериозни повреди или смущения в топлопреносната мрежа. Аварийните екипи на ЕВН са оборудвани с необходимата техника. Сътрудници на дружеството извършват пренастройки на някои абонатни станции и отстраняват някои аварийни елементи.

Г. Кларк | pari.bg

С 29.3% се свива стокообменът за 2009 г.

Търговското салдо е 9.6 млрд. лв., или наполовина по-малко на годишна база

Външнотърговският стокообмен на България за 2009 г. възлиза на 55.7 млрд. лв. възлиза на 29.3% по-малко на годишна база, показват данните на Националния статистически институт. Износът е на стойност 23 млрд. лв., или с 22.5% по-малко, а вносът - 32.7 млрд. лв., т.е. спадът спрямо 2008 г. е 33.4%. Стойността на внесените стоки е с почти 42% по-голяма от тази на изнесените.

Салдо

Външнотърговското салдо на България е било отрицателно през всеки един месец на 2009 г. В края на годината то възлиза на 9.6 млрд. лв., или с близо 50% по-малко на годишна база. Запазва се тенденцията основен партньор на България да са страните от Европейския съюз. Над 64% от стоките, които се изнасят от страната, са насочени именно към съюза, а внесените са 60.2% от стойността на общия внос. Все пак и в това направление има спад на годишна база. В сравнение с 2008 г. износът за ЕС се е намалил с 16.9%, а вносът - с 29.3%.

Стокообменът на Бълга-

рия с трети страни бележи намаление от 36%, като износът намалява с 31%, а вносът - с 39%. Основните ни търговски партньори са Русия и Турция, които формират около 40% от стокообмена.

Тенденция

Възстановяването на икономиките на държавите от Европа ще окаже положително влияние върху външнотърговския стокообмен на България. Наскоро от Центъра за икономическо развитие коментираха, че към март - април дори можем да очакваме подобряване на данните за износа.

Дарина Черкезова

АД Горна Оряховица

От вафлите съдържат ГМО

не са готови да платят по-високата цена на соевия лецитин, който не съдържа ГМО.

► **Кои продукти, които се използват в захарните изделия, са с най-голямо съдържание на ГМО?**

- Потенциално най-богати на ГМО са продуктите, които имат в своя състав соя и царевича. В последно време чрез медиите в тази светлина се разглеждат преди всичко вафлите, но в нашия бранш на практика това са всички продукти, в които за емулгатор се използва лецитин - шоколад, шоколадови бонбони, тунквани бисквити или каквито и да било сладкарски изделия с кувертюр или шоколад, кроасани с пълнеж шоколад и т.н. Не е ясно защо медиите не говорят нищо за тези продукти.

► **Имали потребителят в България гаранция, че произведените у нас захарни изделия не съдържат ГМО?**

- За съжаление потребителите у нас нямат такава гаранция. Контролните органи установиха, че в някои от захарните изделия на други производители се съдържат ГМО и там не се спазва изискването на Закона за храните това да бъде посочено на опаковката. Действията се ограничават до констатиране на фактите. Липсват санкции и не достига разяснителната работа.

Сашка Панайотова

СНИМКИ АВТОРЪТ

ББР ще ползва френски банкови практики

► **Изпълнителният директор на ББР Сашо Чакалски (първият вляво) обсъжда с директора по международно сътрудничество на OSEO Ален Ренк (вторият от дясно на ляво) съвместни банкови продукти**

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

Предприемачи от Париж питаха защо левът е фиксиран

Съвместни продукти за стимулиране на търговския обмен ще разработват Българската банка за развитие (ББР) и Френската банка за развитие (OSEO). Това стана ясно на бизнес закуска, организирана от Българо-френската търговска камара.

Френската банка за развитие е също 100% държавна. Институцията ни залага на трите И - Инвестиции, Иновации, Интернационални контакти, заяви Ален Ренк, директор по международно сътрудничество в OSEO. Ренк подробно обясни на бизнеса при какво съотношение OSEO покрива гаранции, кога и при какви условия участва в кофинансиране и как правят анализ на риска. Френската банка може да подпомага български предприятия във Франция, но все още ръководството ѝ не е сигурно, че може да кофинансира предприятия извън страната си. OSEO помага и на френската държава в случай на закъснели нейни плащания.

Партньорство

Сътрудничеството с България е първото в тази част на Европа. Засега то ще се изразява в разработване на

нови съвместни продукти. На втория етап ще се търси комбинация от финансови инструменти с цел да се улеснят френските инвестиции в България, от една страна, и да привлечем повече капитал, от друга, каза за в. Пари Сашо Чакалски, изпълнителен директор на ББР. Ще използваме добрите банкови практики за подкрепа на достъпа до финансиране на малки и средни предприятия, което е много важно по време на криза, увери Сашо Чакалски.

Кризата

Във Франция кризата достигна дъното си и вече започва да се отгласква нагоре, каза Ален Ренк. Ситуацията напомняла на излитащ самолет, който е влизал в зона на турбуленции. Автомобилната индустрия била в криза, но пък фармацевтиката се развивала много добре. Фирмите обаче намалявали присъствието си в страни извън Франция.

Защо левът е фиксиран и не се движи, попита френски предприемач. Властите поддържат валутния борд с цел влизане в еврозоната, коментираха френски банкери. Сега левът е по-малко заплашен отпред, е мнението на френския посланик Етиен дьо Понсен.

Гая Клърк

Контролът не дава гаранция за храните

► Д-р Станимир Станков

Българските специалисти все още не са достатъчно компетентни

Няма индикации, че съдържанието на ГМО в храните е проблем за страната, казват специалистите от дирекциите Здравен контрол към РИОКОЗ в България. Малцина потребители знаят например, че в някои хранителни продукти има разрешени ГМО, които са преминали през стриктна оценка на риска от страна на Европейската агенция по безопасност на храните. Според специалистите това е твърда гаранция, че те са безопасни за човешкото здраве.

При наличие на разрешените ГМО в хранителните продукти то би трябва-

ло да бъде записано на опаковката на съответния хранителен продукт. Това изискване на Закона за храните обаче категорично не се спазва от всички производители, казва д-р Станимир Станков, директор на дирекция Здравен контрол в РИОКОЗ Стара Загора. Взетите мерки до момента едва ли дават гаранция, че това, което консумираме, е напълно безвредно откъм съдържание на ГМО.

Българските специалисти все още не са достатъчно компетентни по въпроса за генномодифицираните организми. Едва от две години отделите за контрол на хранителни продукти към дирекциите Здравен контрол правят изследване на храните за генномодифицирани организми.

Сашка Панайотова

В парламента Екокомисията прие 5-годишния мораториум

► Депутатите от комисията по околната среда отхвърлиха вчера предложението на ДПС мораториумът за освобождаването на генетично модифицирани организми в околната среда на територията на България да бъде безсрочен.

► Така забраната ще бъде за период от пет години след обнародването на законопроекта за ГМО. През този период няма да се приемат заявления за разрешителни режими за отглеждане на ГМО.

► В същото време МОСВ

предложи двойно по-големи отстояния за отглеждането на ГМО от биополетата в сравнение с полетата с конвенционални култури.

► Ако за конвенционалната царевича минималното отстояние трябва да бъде 800 м, за биополетата от МОСВ предлагат 1600 м, за пшеницата - съответно 1000 и 2000 м, за слънчогледа съответно - 3000 и 6000 м, за соята - съответно 200 и 400 м.

► От Коалиция за България предложиха да има не по-малко от 5 км отстояние от биополета, не по-малко 20 км буферна зона около семеразвъдни комплекси за опазване на породите и не по-малко от 10 км от пчелини. Предложението не бе прието.

РЪСТ Печалбата на Danone скочи с 4%

► Франк Рибо, гл. изп. директор на Danone

Най-големият производител на кисело мляко в света Groupe Danone SA отчете 4% ръст на печалбата си за 2009 г., след като през миналата година закри подразделението си за сокове Frucos и увеличи доходността на бизнеса си с детски храни в Европа и Азия. Под ръководството на Франк Рибо компанията постигна нетен положителен финансов резултат от 1.36 млрд. EUR при 1.31 млрд. EUR година по-рано. Предварителните очаквания на анализаторите обаче бяха за 1.51 млрд. EUR. Приходите от продажби на детски храни нарастват със 7%. През миналата година Danone, която държи минералните води Evian, продаде подразделението си Frucos за 600 млн. EUR на Suntory Ltd. като част от стратегията си за съсредоточаване на дейността си върху здравословните храни. Очакваме продажбите ни през тази година, изключвайки валутните колебания и придобиванията, да нараснат с поне 5%, а оперативната печалба ще остане стабилна, прогнозира от Danone. Компанията си е поставила цел увеличаване на кешовите наличности с минимум 10%.

Банки Силен старт на годината за Credit Suisse

► Брейди Дугън, гл. изп. директор на Credit Suisse

Най-голямата по пазарна капитализация банка в Швейцария Credit Suisse Group AG започна силно годината, след като през последното тримесечие на 2009 г. е регистрирала нетна печалба от 793 млн. CHF (около 746 млн. USD). Това е четвъртият поред положителен финансов резултат за тримесечие. Уверени сме в перспективата за 2010 г., каза главният изпълнителен директор на трезора Брейди Дугън. Транзакциите и приходите от нови активи са на най-добрите нива от началото на кризата. През последното тримесечие на 2008 г. банката беше на червено с 6.02 млрд. CHF. До края на 2012 г. Credit Suisse си е поставила за цел да привлече нови активи на стойност от 175 до 225 млрд. CHF.

54

► млрд. EUR трябва да вземе Гърция от облигационния пазар тази година, за да запуши дупката в бюджета

► Президентът на ЕС Херман ван Ромпой обяви решението на съюза да помогне на Гърция

Евросъюзът ще спасява Гърция под условие

Германия и Франция отказват да сложат пари на масата, предлагат само политическа подкрепа

Споразумяхме се да помогнем на Гърция да предотврати бюджетна криза, заяви президентът на ЕС Херман ван Ромпой след вчерашната среща в Брюксел на лидерите на съюза.

Нервните пазари по света вчера бяха в очакване на уверението на 27-членния съюз, че ще помогне на Гърция да се справи със забавените плащания и ще попречи кризата да се разпространи сред други уязвими страни.

Помощ
Източници от френския парламент заявиха, че Франция и Германия евентуално ще предложат само политическа подкрепа, но не и финансова помощ. Посланието, че знаем как да разрешим гръцкия въпрос, трябва да стигне до пазарите, посочва той. Високопоставен служител от Германия пък заяви, че конкретна помощ за Гърция или други страни не е обсъждана и че в момента няма нужда от финансира-

не на страната. Според него трябва да излезе с конкретни предложения за намаляване на разходите през тази година, като изостави общите обещания за промени в обществената система и здравеопазването. Представители на двете най-големи икономики - Германия и Франция, на които се гледа като на двигател за евентуална помощ за Гърция, предупредиха, че не са взели решение да сложат пари на масата.

Натиск
Напрежението върху ръководителите в Брюксел е голямо. Те се събраха вчера с надежда да обсъдят мерките, с които да направят Европа по-конкурентоспособна икономически, а вместо това обсъждаха дали да спасяват Гърция. Фискалните проблеми на

Гърция разклатиха евро-то, което се използва в 16 страни от 27-те членки на ЕС, и подкопа връзките в глобалната икономика.

Тази година Гърция трябва да вземе назаем 54 млрд. EUR от облигационните пазари, за да запуши дупката в бюджета. Досега страната взимаше заеми от пазарите, но сега се очаква пазарите да вдигнат лихвите заради по-високия риск от вероятно просрочване. В сряда Папандреу обеща да намали дефицита на Гърция до 8.7% от БВП през тази година, докато миналата година беше 12.7%, което е най-високият дефицит в ЕС и четири пъти над приетия праг. Пазарите обаче нямат доверие на Гърция, след като призна, че години наред е фалшифицирала статистически данни, за да отчигта по-малък дефицит. Междувременно страната

е залята от стачни вълни, затворени бяха училища, наземното обслужване на летищата, работа спряха и в болниците в знак на протест срещу суровите мерки. За 24 февруари е предвидена още по-мощна стачка.

Заеми

По думите на полския премиер Доналд Туск помощта за Гърция, която ще бъде първият спасителен план за страна членка на еврозоната след създаването на единна валута преди 11 години, най-вероятно ще бъде под формата на заеми. Според него най-добрият вариант е това да бъдат доброволни заеми от страните членки. Според източници от Испания, цитирани от Ройтерс, очаква се конкретните мерки да бъдат обявени най-късно до вторник след срещата на финансовите министри от ЕС.

Гордън Браун е сигурен, че ще има световен банков данък

Решение за налога може да бъде взето на срещата на Г-20 през юни в Канада

Големите икономики са близо до постигане на съгласие за данък върху банките, каза британският премиер Гордън Браун. По думите му това може да бъде решено на срещата на Г-20 през юни в Канада. Подкрепям въвеждането на данък върху финансовите трансакции и вярвам, че мнението на всички правителства върви към въвеждането на световен налог, след като президентът на САЩ Барак Оба-

ма предложи през миналия месец да събере 90 млрд. USD от банките в следващите 10 години.

Предложение

Министър-председателят на Великобритания предлагаше въвеждането на този налог и насърчаваше водещите икономики да го приемат като начин да направят банките по-отговорни пред обществото заради опасения, че САЩ може да действат самостоятелно в тази посока. Страните сега са подготвени да обсъдят най-добрия механизъм за събиране на данък, коментира Браун.

Надежди

Великобритания се надява на принципно съгласие от страна на световните лидери през юни, а подробности как точно ще действа този данък ще отнемат време за уточняване. Срещата на Г-20 ще се проведе след изборите във Великобритания, които се очаква да бъдат на 6 май. Изказването на Браун показва, че той е убеден в победата си, макар повечето коментатори да прогнозира загуба за него. Ако не се предприемат действия, трезорите може отново да поемат безразсъдни рискове за сметка на клиентите, предупреди той.

► Правителствата започват да осъзнават нуждата от налога върху трезорите, смята британският премиер Гордън Браун

Feature story

Efficient vs inefficient hospitals: first round

Reform to improve quality of healthcare service, guarantee patients equal access

The hospital reform in Bulgaria is aimed at securing higher-quality healthcare and putting an end to the draining of funds to inefficient medical establishments. In 2009 the National Health Insurance Fund (NHIF) paid BGN 56 million to 142 small hospitals, which have about as much in outstanding debts. That makes more than BGN 100 million, an amount that can be used for cancer treatment for instance, minister of health Bozhidar Nanev explained recently.

Statistics

One of the objectives of the reform is to overcome a phenomenon currently observed, i.e. the different quality of service at one and the same price. The average number of hospital beds in Europe is 570 per 100,000 people, while in Bulgaria the number is 296, data of the National Centre of Health Informatics.

An average of 5 patients were treated daily in the 142 hospitals in 2009, i.e. less than 2,000 people for the full year.

At the same time the hospitalised patients in the big hospitals were much more: some 70,000 in St Georgi in Plovdiv, 44,000 in St Marina in Varna, 36,000 in the University Hospital in Pleven. Bed utilisation in the small facilities was about 12%. An efficient hospital has an average bed utilisation rate of at least 70%, the health ministry said.

Equal access

A total of 76 municipal hospitals offered treatment on less than 50 of 298 clinical paths possible. Patients directly went to the bigger hospitals or were sent by the local doctors when their condition worsened, the ministry's analysis shows. The reduction in the number of contracts between healthcare facilities and the NHIF this year is expected to improve the spending of public funds and guarantee higher-quality healthcare services to people. Hospitals that will

► More than BGN 100 million was lost on inefficient hospitals in 2009, health minister Bozhidar Nanev said

PHOTO EMILIA KOSTADINOVA

remain operating include 25 regional, some 40 state-owned and more than 30

municipal facilities. Patients will have equal access to all of them.

Crisis brake on machine building

Sparky, Mashstroy main companies to blame for sectors BGN 11m total loss

The sales of listed machine-building companies in Bulgaria slumped 57.6% in 2009, the non-consolidated reports of the five biggest companies in the sector show. The total sales of M+S Hydraulic, Sparky, HES, Elprom-ZEM and Mashstroy last year amounted to BGN 85.8 million, compared with BGN 202.3 million in 2008.

Machine-building enterprises work mainly for export and

the shrinkage of US and European markets affected them seriously, Stara Planina Hold CEO Vasil Velev told the Pari daily. M+S and HES are part of the holding's portfolio.

Companies

Only Elprom-ZEM reported a sales increase on a yearly basis. Last year its sales went up 6% to BGN 15.7 million. The biggest slump was booked by Sparky: 79.5% to BGN 8.3 million. In absolute terms, the biggest sales income was reported by M+S Hydraulic. Its sales, however, decreased 53.7% to BGN 38.1 million.

Change

The situation improved at the end of 2009, though. The companies' fourth-quarter results show a 4.6-percent increase in sales on a quarterly basis to BGN 20.1 million. Yambol-based HES booked the biggest jump: 51.5% to BGN 5.3 million for Oct-Dec. Elprom-ZEM, however, was not so successful. Its sales fell 2.1% to nearly BGN 3 million in the last quarter of the year.

Results

The five companies reported a total loss of BGN 11.08 million for 2009, compared with

a BGN 14.1 million profit for 2008. Sparky and Mashstroy were the biggest losers with negative results of BGN 11.6 million and BGN 236,000 respectively. In 2008 the Ruse-based company booked a BGN 3.9 million profit but Mashstroy was again in the red with BGN 174,000. The other three companies reported profits, though smaller than in 2008. Elprom-ZEM posted a BGN 550,000 profit, down 40% year on year. M+S Hydraulic's profit shrank 99.4% to BGN 38,000. HES netted BGN 153,000, down 94.7% on 2008.

Zaharni Zavodi manufactures GMO-free products

Genetically modified soya bean, maize most widely used

Genetically modified organisms (GMOs) are widely spread in the USA and their use there is something natural, while in Europe the mention alone of GMOs gets people in a state of panic, Georgi Uzunov, owner of Gorna Oryahovitsa-based Zaharni Zavodi, told the Pari daily in an interview.

Arguments

The official opinion is that GMOs are risky for human health, but that has not been scientifically proven. Corpo-

rations in Europe lag behind in research and technological use of GMOs. The issue led to protests and controversies throughout this country in the last few days. Bulgarian citizens protest because information is insufficient. The use of GMOs brings higher yield and is economically advantageous. That is why there will be more companies eager to use GMOs in the next years.

Products

The products of Zaharni Zavodi contain no GMOs. The company has documents from certified laboratories to prove that. All materials it uses are free from GMOs. The main risky material is

► Georgi Uzunov, owner of Zaharni Zavodi, Gorna Oryahovitsa

the soya-bean lecithin as a great part of it is produced from genetically modified soya beans and is cheaper.

Soya beans and maize are the main genetically modified foods. The lecithin-containing products are those with various kind of chocolate like waffles, chocolate, chocolate candies, croissants with chocolate filling, chocolate biscuits etc.

Guarantees

Unfortunately, consumers in Bulgaria have no guarantee that the sugar products are free from GMOs as often their presence is not indicated on the label. There are no sanctions for those offering genetically modified foods. Information is also not enough and that makes people cautious and prejudiced.

Green light
Another
EUR 1.6bn EU
funding approved

Brussels gave Bulgaria the green light for two more operational programmes. The financing under the administrative capacity programme amounts to EUR 142 million, another EUR 1.466 billion is budgeted for environment. The positive assessment of the European Commission for the environment programme is a big success for Bulgaria, as it was the most delayed instrument until last June, environment minister Nona Karadzova pointed out. With the other programmes okayed so far Bulgaria stands to receive nearly EUR 8.3 billion European funding. Nearly 21% of the financing under the administrative capacity programme, which is overseen by the finance ministry, has been absorbed so far. Only one more programme remains to get Brussels' nod, HR development. The assessment is expected by the end of next week.

Inspection
Taxmen ahead
of police in
Octopus operation

Tax inspectors have been checking up all companies connected with those arrested in the Octopus operation. According to finance minister Simeon Dyankov, the tax inspections of Alexey Petrov and some of the companies started several weeks ago. The National Revenue Agency refused to name the companies they have been investigating. The offices of Lev Corporation and Lev Ins remain closed. They are linked with two of the detained, Momchil Krastev and Lozana Slavchova. So far no one knows what position Alexey Petrov held in Kremikovtzi metallurgical plant to entitle him to a separate office. Kremikovtzi's former CEO Alexander Tomov said Petrov had been there when he took the post in 2007. The ex-owner of the plant, Valentin Zahariev, told the Pari daily that Petrov was a security adviser appointed in July 1999 but had no connection with security company Briz 2000 in charge of the steel plant.

Tender
Eight vie for
Plovdiv-Burgas
railway rehab

Eight companies filed documents for the rehabilitation of three lots of Plovdiv-Burgas railway line. Two of the candidates are Bulgarian

firms, Trace and Glavbolgarstroy, three come from Italy and the others are from the Czech Republic, France, Greece, Austria and Germany. They participate individually or in consortiums. A total of 93 companies bought documents for the tender. The deadline for submitting offers expired on Wednesday, February 10, the National Railway Infrastructure Company (NRIC) said. The project amounts to BGN 366 million, of which 64% is provided under the transport operational programme and 36% is financed by the budget. Part of the railway, or 292 km, is electrified. After the rehabilitation, the average speed of the trains per hour is expected to double. The winner will be picked up after examining the technical part of the offer and not only the price, the NRIC said.

Statistics
Bulgaria's trade
turnover shrinks
30% in 2009

Bulgaria's foreign trade turnover amounted to BGN 55.7 billion in 2009, down 29.3% year on year, preliminary data of the National Statistical Institute show. Exports dropped 22.5% to BGN 23 billion, imports slumped 33.4% to BGN 32.7 billion. The volume of imports exceeded exports by nearly 42%. Bulgaria's trade balance showed a gap for each month of 2009. At the end of the year the deficit stood at BGN 9.6 billion, decreasing nearly 50% year on year. The EU remained Bulgaria's key trade partner. It accounted for more than 64% of Bulgaria's exports and 60.2% of the imports. Trade with third countries declined 36%. Russia and Turkey were the main third-country partners with about 40% of the turnover.

BSE
Galata again
leader in turnover
on Thursday

The total turnover of the Bulgarian Stock Exchange (BSE) returned to its normal level on Thursday after the surge the previous day and transactions amounted to BGN 2.03 million. Industrial Holding Bulgaria was the most active company as 159,057 shares were sold. Ordinary and privileged Chimmport's shares also traded a lot. Investment Company Galata was leader in turnover. A total of 130 shares were transferred at BGN 9,002.50 apiece. That generated BGN 1.17 million, or 57% of the total turnover. Three of the indexes closed with a drop. BG40 of the most traded stocks fell 0.43% to 119.48 points. Sofix dipped 0.07% and closed at 439.55 points. BGRE30 of the best performers in total return lost 0.21% of its value to 336.80 points. BGREIT was the only one to go up 0.04% to 45.63 points.

ИНВЕСТИТОР

Редактор:
Мирослав Иванов
mivanov@pari.bg
тел. 4395-867

Реклама:
Станислава Атанасова
satanasova@pari.bg
тел. 4395-851

Пазар

Фед започва да изтегля свободни средства

Централната банка на САЩ дава на взаимните фондове държавни ценни книжа с ниски лихвени проценти. Федералният резерв на САЩ започна преговори с взаимните фондове, които инвестират на паричния пазар, да бъдат включени в програмата за изтегляне на свободните средства от финансовата система. С операцията Фед планира да изтегли над 1 трлн. USD, след като икономиката на страната даде признаци на възстановяване.

Алтернатива

Този тип колективни инвестиционни схеми в САЩ управляват средства на стойност 3.2 трлн. USD. Кризата оряза възможностите им за инвестиции и в момента голяма част от активите им са в кеш, което се отчита като заплаха. Срецу тази крупна сума пари Фед предлага държавни ценни книжа с ниски лихвени проценти. Засега остават неясни точните параметри на дълговите инструменти като лихвен процент, матурирлет и т.н. Секторът в страната е настроен положително към предложението на Федералния резерв. Това е знак на доверие и интерес от страна на инвеститорите към този актив, който се приема за почти безрисков, коментират експерти отвъд океана. Според Христо Владимиров, финансов анализатор в Ти Би Ай Инвест, обаче възможността, която предлага Фед на паричните фондове, има своите ограничения,

тъй като те инвестират във високоликвидни инструменти с краткосрочен хоризонт.

Промяна

Операцията на Фед е очаквана. Когато се наливаха пари в американската икономика, това ставаше чрез търговските банки. Тогава Фед изкупуваше проблемните активи, осигурявайки на финансовия сектор средства да извършва плащанията си и да избегне по-сериозни затруднения. Сега изтеглянето на свободните пари обаче не става през банките. Ако изтеглянето на ликвидност от пазара става отново чрез трезорите, ще се свие и без това ограниченото кредитиране на фирмите и домакинствата, коментира за в. Пари Цветослав Цачев, ръководител на отдел Анализи в Елана Трейдинг.

Цел

Председателят на Фед Бен Бернанке представи в сряда вечерта българско време проект за възможните инструменти, чрез които да се изтегли излишната ликвидност. Предлагането на дългови ценни книжа на фондовете на паричния пазар е един от тях. Чрез проекта Федералният резерв на САЩ се подготвя за първото увеличение на основния лихвен процент от юни 2006 г., твърдят източници на Bloomberg. Според Цветослав Цачев ниските лихви в САЩ ще се запазят и през тази година, но плановете на Бернанке имат психологически ефект върху пазара.

Магдалена Иванова

Коментари

Федералният резерв търси различни възможности за изтегляне на част от ликвидните средства, които наля във финансовата система в разгара на кризата. Една такава възможност е сключването на договори за обратни репа с взаимните фондове, инвестиращи на паричния пазар, които поддържат значителни парични наличности. Разбира се, тази възможност има своите ограничения, тъй като паричните фондове инвестират във високоликвидни инструменти с краткосрочен хоризонт.

Христо Владимиров,
Ти Би Ай Инвест

Когато САЩ наливаша пари в икономиката си, това ставаше чрез търговските банки. Ако изтеглянето на ликвидност от пазара става отново през банките, ще се свие и без това ограниченото кредитиране на фирмите и домакинствата. Докато паричните фондове в САЩ няма къде да инвестират свободните си средства. Планът на Фед обаче не е поизпипан и вероятно ще има промени в него. Ниските лихви в САЩ ще се запазят и през тази година, но плановете на Бернанке имат психологически ефект върху пазара.

Цветослав Цачев,
Елана Трейдинг

Прогноза

Четвъртото тримесечие е най-силно

Спадът на годишна база е според прогнозите, които направихме в средата на 2009 г. Машиностроенето основно работи за износ и свиването на пазарите в САЩ и Европа оказа

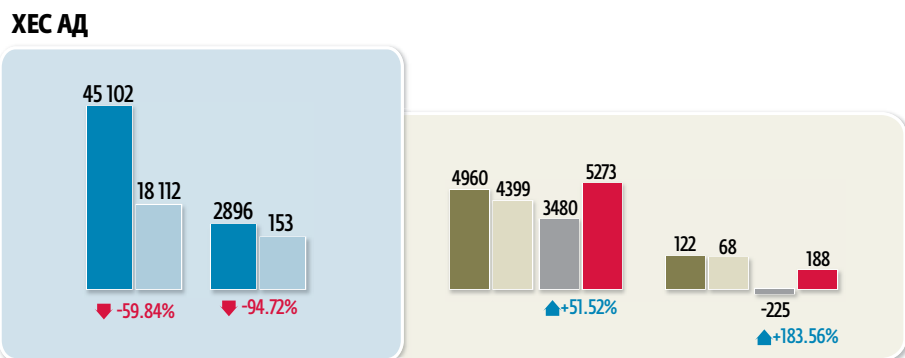
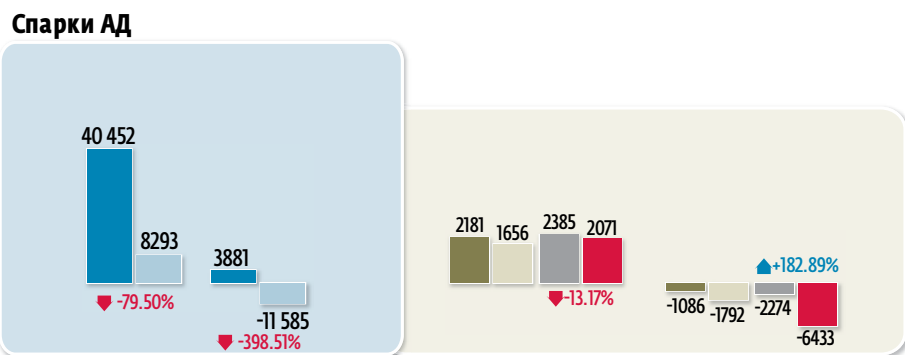
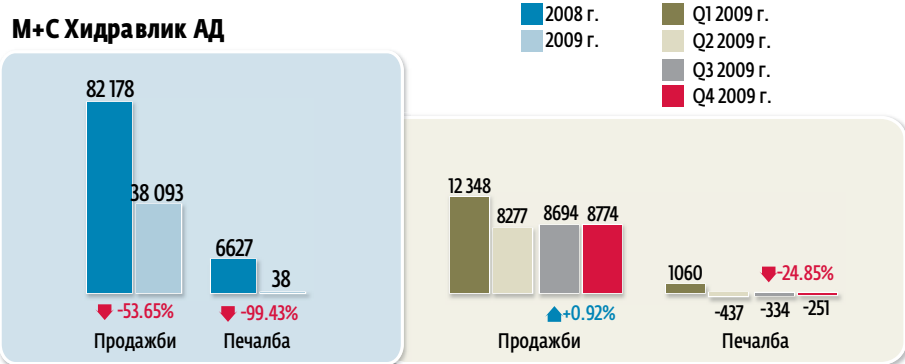
негативно влияние. В момента има раздвижване и увеличаване на поръчките. Четвъртото тримесечие е най-силно дори и в добрите години, а сега положително влияние оказва и оттласкването от дъното. За 2010 г. очаквам резултатите да са около тези за 2009 г. или малко нагоре.

Васил Велев,
изпълнителен директор на Стара планина Холд АД

Машиностроително драслично про

Спарки и Машстрой са с най-голям

Продажбите на машиностроителните компании, чиито акции се търгуват на фондовата борса, са намалели с 57.6% през 2009 г. Това показва анализ на в. Пари върху неконсолидирани резултати на петте най-големи по пазарна капитализация компании в сектора. Общите продажби на М+С Хидравлик АД, Спарки АД, ХЕС АД, Елпром-ЗЕМ АД и Машстрой АД през миналата година са 85.8 млн. лв. За сравнение през 2008 г. показателят достигна 202.3 млн. лв. Машиностроенето основно работи за износ и свиването на пазарите в САЩ и Европа оказва силно негативно влияние, каза за в. Пари Васил Велев, изпълнителен

директор на Стара планина Холд АД. М+С и ХЕС са в портфейла на холдинга.

Дружества

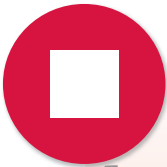
На годишна база единствено Елпром-ЗЕМ е реализирал ръст на продажбите. През миналата година те са се повишили с 6% до 15.7 млн. лв. Най-силен спад на показателя отчита русенското Спарки АД. Продажбите на компанията са се свили със 79.5% до 8.3 млн. лв. Като абсолютна стойност най-много средства от продадена продукция са постъпили в касата на синия чип М+С Хидравлик. Продажбите на дружеството отчитат намаление от 53.7% до 38.1 млн. лв. Експортната ориентация

на повечето компании е причината някои от тях да реализират по-голям спад в продажбите си от общия за отрасъла, обяснява Даниел Димитров от Реал Финанс Асет Мениджмънт.

Промяна

Облаците над машиностроителните компании обаче се вдигат постепенно. Това показват резултатите за четвъртото тримесечие на 2009 г. В периода октомври - декември компанията реализират ръст в резултатите си на тримесечна база. Продажбите на дружествата през четвъртото тримесечие достигнаха 20.1 млн. лв., като се повишиха с 4.6% спрямо юли - септември. За разглеждания период най-

Затягане на паричната политика и изтегляне на ликвидност от икономиката на САЩ

8 март 2010 г. - последен аукцион по TAF
TAF (Term Auction Facility) - механизъм за отпускане на краткосрочни заеми на банки, на две седмици се провеждат аукциони за раздаване на ресурс

31 март 2010 г. - приключва програмата TALF
TALF (Term Asset-Backed Securities Loan Facility) - механизъм в подкрепа на пазара на ценни книжа, обезпечени с активи. Програмата приключва за кредити, гарантирани с всички видове активи (заеми за автомобили, студентски заеми, кредити по банков карти), освен с новоиздадени ценни книжа, обезпечени с ипотечка върху търговски имоти (CMBS - commercial mortgage-backed securities)

30 юни 2010 г. - приключва и програмата за заеми, гарантирани с CMBS

До края на 2010 г. Фед ще изтегли ликвидност от финансовата система чрез фондовете на паричния пазар

Постепенно нормализиране на сроковете на редовните заеми с отстъпка (инструмент, който позволява на определени институции да заемат средства от централната банка, за да покрият временен недостиг на ликвидност). В момента максималният срок е намален от 90 на 28 дни, ще се обсъди дали още да се намали.

Увеличение на лихвения процент, който се плаща на търговските банки за свърхрезервите, които държат при централната банка

Фед планира да сключи обратни репо споразумения с двата ипотечни кредитора Fannie Mae и Freddie Mac

Търговия

Книжката на М+С и ХЕС се понижиха

От петте най-големи по пазарна капитализация машиностроителни компании вчера на сесията сделки бяха сключени само с книгата на синия чип М+С Хидравлик АД и

Хидравлични елементи и системи АД. Пазарните оценки на двете дружества се понижиха. По-силен беше спадът по позицията на ХЕС, тъй като книгата на компанията отчетоха отрицателна корекция от 5.57%. В единична сделка минаха 30 лота, а цената на затва-

ряне се стопи до 5.91 лв. за акция. Капитализацията на ХЕС се понижиха до 17.9 млн. лв. По позицията на М+С Хидравлик бяха сключени две сделки, в които 37 дяла смениха собственика си. Книжката отчетоха отрицателна корекция от 2.99%, а цената на

затваряне се понижи до 5.32 лв. за акция. С пазарна капитализация от 69.26 млн. лв. М+С заема първото място сред машиностроителите по този показател. След него е русенското Спарки АД, което е оценено на 38.4 млн. лв. от пазара, а ХЕС допълва челната тройка.

Цифра на деня

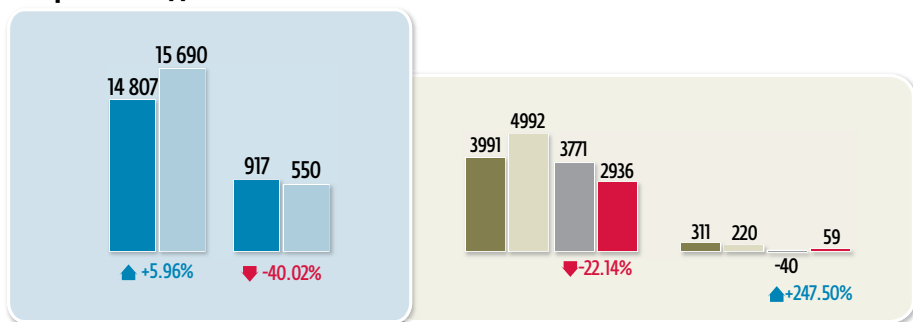
1.26%

▶ от общата пазарна капитализация на фондовата борса се формират от оценките на петте най-големи публични машиностроителни компании

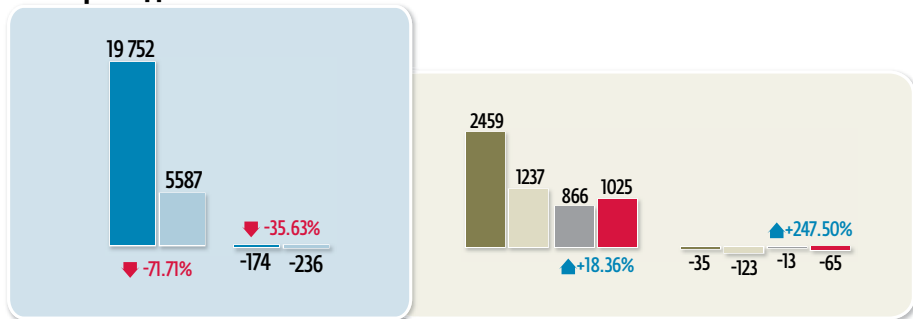
Инвеститорите свиха продажбите си

и дял в общата загуба от 11 млн. лв.

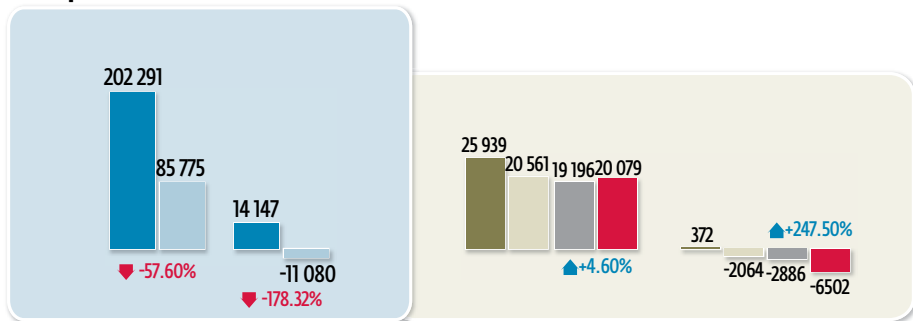
Елпром-ЗЕМ АД

Машстрой АД

ОБЩО

силен скок на показателя отчете ямболското ХЕС АД. Продажбите му нараснаха с 51.5% и достигнаха 5.3 млн. лв. през последното тримесечие. Четвъртото тримесечие е най-силно дори и в добрите години, но сега то беше свързано с отгласването от дъното, твърди Васил Велев.

Не всички дружества обаче се справиха толкова добре в последната четвърт на годината. Елпром-ЗЕМ например отчете големия спад. Продажбите на дружеството са се свили с 22.1% и в периода октомври - декември са почти 3 млн. лв.

Резултат

За 2009 г. петте компании отчетиха обща загуба от

11.08 млн. лв. Година по-рано дружествата имаха 14.1 млн. лв. печалба. За тази голяма загуба обаче натежават резултатите на две дружества - Спарки и Машстрой. Те отчетат съответно 11.6 млн. лв. и 236 хил. лв. загуба. За 2008 г. русенското дружество беше на печалба от 3.9 млн. лв., а Машстрой отново беше с отрицателен резултат от 174 хил. лв.

Останалите три дружества отчетиха печалби, макар и по-малки от 2008 г. Най-голяма като абсолютна стойност е печалбата на Елпром-ЗЕМ. Компанията има положителен резултат от 550 хил. лв. Спадът от 40% е и най-малкият в сектора. Печалбата на

М+С Хидравлик се свива с 99.4% на годишна база до 38 хил. лв. Положителният резултат на ХЕС е 153 хил. лв., което е спад от 94.7% спрямо 2008 г.

Прогноза

Отблъскването от дъното в края на 2009 г. кара мениджъри и професионални инвеститори да са умерени оптимисти за развитието на сектора през тази година. За 2010 г. очаквам резултатите да са около тези за миналата година или малко нагоре, каза Васил Велев. Според Даниел Димитров положителните тенденции от последното тримесечие до началото на тази година.

Атанас Христов

Коментари

Акциите на дружествата имат потенциал за ръст

Според последните данни на НСИ спадът при производството на машини и оборудване е един от високите спрямо другите промишлени отрасли - 27.6% на годишна база. В такава макросреда функционира и публичните дружества от сектор машиностроене. Експортната ориентация на повечето компании доведе до това някои да реализират по-голям спад в продажбите си дори и от общия за отрасъла на национално ниво. Трябва да отчетем промяната в сентимента, довела до ръст в продажбите на повечето дружества през последното тримесечие на

Даниел Димитров, Реал Финанс Асет Мениджмънт

„Експортната ориентация на повечето компании доведе до това някои да реализират по-голям спад в продажбите си от общия за отрасъла

годината. Смятам, че той ще се запази и в началото на 2010 г.

Акциите на компании от машиностроителния сектор бяха сред най-силно засегнатите и сега притежават потенциал за възстановяване. При положение че компанията започнат да публикуват по-добри отчети, това неминуемо ще повиши интереса към тях. Все пак още е рано да даваме категорична прогноза, че цените ще се вдигнат, защото развитието на сектора зависи от темпа на възстановяване на основните страни, контрагенти в Западна Европа.

Високите цени на суровините натиснаха печалбата надолу

Като се има предвид двуцифреният спад на индустриалното производство през 2009 г., влошаването на резултатите на тези компании не беше изненада. Налице са редица инвестиционни обекти, които бяха замразени поради липса на финансиране и това закономерно даде негативно отражение върху машиностроенето. Негативно влияние оказва и повишаването на цените на алуминия и стоманата. Това принуди мениджмънтът да свие допълнително маржа на печалбата. Свиването на индустриалния сектор в Германия и регистри-

Северин Въртигов, Астра Инвестмънтс

„Повечето дружества регистрираха ръстове за последното тримесечие, но съществено подобряване можем да очакваме през втората половина на 2010 г.

раната производствена дефлация допълнително подсилиха разпродажбите при машиностроителните компании на БФБ.

В еврозоната обаче вече има данни за повишаване на икономическата активност и оживление в промишлеността, тъй като PMI индексът на промишлеността е над 50 пункта. Позитивните данни от развита Европа, макар и с известно закъснение, ще дадат отражение и на местните производители, чиято продукция е насочена главно към западноевропейски компании.

Коментарите не са препоръка за взимане на инвестиционно решение.

8.3

▶ млн. лв. са приходите от продажби на Спарки АД за миналата година

99.4

▶ процента е спадът на печалбата на М+С Хидравлик на годишна база до 38 хил. лв.

Преференциални цени за счетоводни услуги за 2010*
Безплатно счетоводно приключане на 2009*

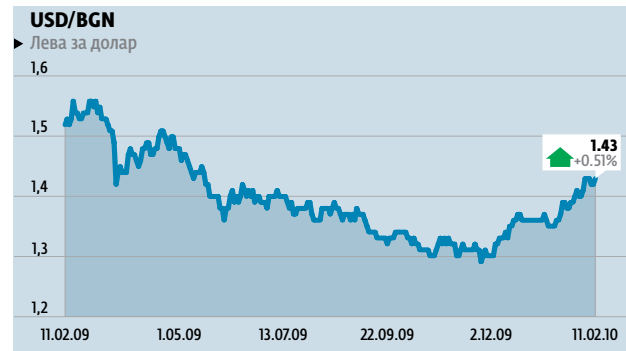
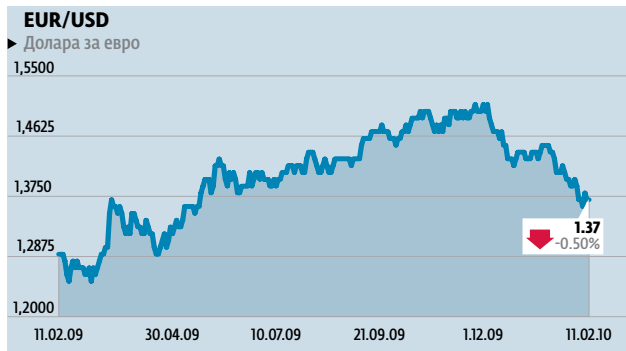
Дейност на фирмата	Услуги		
	Търговия	Производство	
Нерегистрирани по ДДС			
до 50 док.мес.	100	150	180
51 - 100 док.мес.	140	180	200
101 - 150 док.мес.	170	210	250
над 150 док.мес.	по договаряне	по договаряне	по договаряне
Регистрирани по ДДС			
до 50 док.мес.	200	300	350
51 - 100 док.мес.	280	380	400
101 - 150 док.мес.	350	450	480
над 150 док.мес.	по договаряне	по договаряне	по договаряне

* С включен ТРЗ за персонал до 5 човека включително. Всички цени са в български лева без включен ДДС.

www.advisor.bg

София, ул.Червена стена 1, +359 2 964 1725, office@advisor.bg

Промяна

CHF -0.03%

GBP +0.26%

RUB +0.50%

Валута на деня

1.05

процента поскъпна австралийският долар спрямо щатския до 0.8858 AUD/USD

Даваме Ви всичко което използваме

- анализ
- новини
- акценти
- идеи

WWW.VARCHEVBROKERS.COM

Коментар Добри данни за заетостта в САЩ изстреляха долара

Иво Георгиев, Елана Трейдинг

Все повече анализатори прогнозируют спад на най-търгуваната валутна двойка до нива под 1.30 EUR/USD в краткосрочен план

Ръстът на БВП на САЩ и проблемите с дълга в еврозоната дават рамо на щатската валута

Изненадващо добрите данни от САЩ успеха да изстрелят американския долар отново до рекордно високи нива спрямо останалите валути.

покачване на брутния вътрешен продукт на САЩ през последните две тримесечия на миналата година, както и дълговата криза в Гърция, Испания и евентуално Португалия, все повече анализатори прогнозируют спад на най-търгуваната валутна двойка до нива под 1.30 EUR/USD в краткосрочен план.

Великобритания започват да отчетат край на рецесията на Острова, като обаче все още според експерти икономиката на страната не е започнала стабилно развитие.

Британският паунд продължава да поевтинява, като след вчерашните данни от САЩ GBP/USD се търгуваше на нива под 1.5600.

Валути спрямо евро

Table with 6 columns: Валута, Код, Купува, Продава, Най-висока, Най-ниска. Lists various currencies and their rates against the Euro.

Най-високият курс е най-високият курс купува, най-ниският - най-ниският курс продава. Данни от 17.00 ч Българско време на 11.02.2010 г.

Курсове на чуждестранни валути

Table with 5 columns: Валута, Код, За, Стойност, Разлика. Lists exchange rates for various foreign currencies.

Обмenni курсове на чуждестранните валути към лева за 12.02.2010 година. Тези курсове се основават на чл. 29, ал. 2 от Закона за БНБ и референтните курсове на ЕЦБ за съответния ден, и се прилагат за целите на статистическата и счетоводната отчетност.

Европейски валути според националните банки

Table showing exchange rates for various European currencies like Belarusian, Lithuanian, Ukrainian, Kazakhstani, etc.

Table showing exchange rates for currencies like HUF, AZN, AZN, MKD, TRY, RUB, TRY, TRY, TRY.

Курсове за митнически оценки

Table with 4 columns: Валута, Код, За, Стойност. Lists customs valuation rates for various currencies.

Преизчислени курсове за 12.02.2010

Large table showing recalculated exchange rates for various currencies as of 12.02.2010.

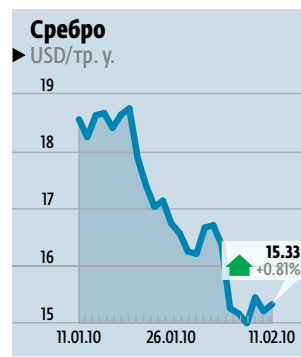
Валутният курс за митнически цели е курсът на БНБ определен в предпоследната сряда от месеца и публикуван този или на следващия ден, който се използва през следващия календарен месец, освен ако не бъде заменен от курса определен по чл. 91 от ПЗМ. Курсовете са валидни до 24.00 часа на 28.02.2010.

Стока на деня

2.53

► процента се повиши цинкът на борсата в Лондон и достигна 2155 USD/т

” По време на борсовата сесия в понеделник металът **добави 53.25 USD** към стойността си и по този начин излезе на първо място по ръст за деня сред всички търгувани метали

” Цената на среброто най-после отбеляза **повишение** и по време на вчерашната сесия в Лондон достигна **15.2675 USD/тр.у.** Причината за това беше посоката, наложена вчера от златото

Цифра на деня

2.95

► процента загуби ечемикът по време на вчерашната борсова сесия и достигна 131 USD/т

” Ечемикът **загуби 4 USD** от стойността си и по този начин прекъсна положителната тенденция, наложена още в началото на седмицата

Диамантената индустрия се връща към добрите времена

Цената на нешлифованите диаманти отчете ръст за поредна седмица в рамките на 1.11%. По данни на най-големия производител на диаманти De Beers добивът на компанията ще бъде увеличен с 22% до края на тази година. Според Гарет Пени, изпълнителен директор на базираната в Йоханесбург компания, показателите през 2010 г. силно се доближават до ситуацията през 2008 г., когато бяха отчетени едни от най-големите печалби. Тези добри резултати след това бяха напълно заличени през 2009 г., когато беше и един от най-трудните периоди за световната икономика. В този период компанията работеше едва с една десета от капацитета си заради рецесията, която засегна най-силно развитите индустриални държави, които винаги са били най-големият пазар на диамантената компания.

Георги Георгиев
ggeorgiev@pari.bg

” Според очакванията на анализаторите през тази година цената на диамантите ще се повиши с до 10%

свит наполовина до скромните 24.6 млн. карата*. През 2010 г. обаче очакванията са за ръст в продукцията с 30 млн. карата, а до края на 2011 г. се очаква повишението да достигне 40 млн. карата спрямо сегашното ниво. Признаците за възстановяването на диамантения пазар бяха дадени още по време на коледните празници, когато неочаквано беше отчетен ръст в продажбите на бижута и скъпоценни камъни от порядъка на 1-2%.

► Засиленият интерес към бижута и скъпоценни камъни вдига цената на нешлифованите диаманти

Според Едуард Стърк, анализатор в ВМО Capital Markets, до края на тази година цената на нешлифованите диаманти ще се увеличи с 5-10%.

а пълното възстановяване на пазара може да се очаква в края на 2012 и началото на 2013 г.

*Един карат е равен на 0.2 грама.

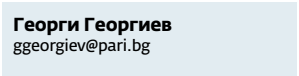
Обзор

Златото започна нов възходящ тренд

Златото възстанови набързо загубите си и опроверга очакванията за ново понижение. В сряда металът загуби 6 USD от стойността си и достигна 1072 USD/тр.у.

Добрите резултати, постигнати вчера, се базираха основно на спекулациите за силата на долара. Според повечето анализатори скокът на американската валута идва прекалено рязко и прекалено бързо, което е предпоставка за последващо рязко спускане.

Единственият източник на сила за валутата са спекулациите за възстановяването на американската икономика, за което обаче все още няма категорични знаци. Това отново върна интереса на брокерите към ценния метал, който за

Георги Георгиев
ggeorgiev@pari.bg

” По време на вчерашната търговия златото, търгувано на борсата в Лондон, достигна **1078.95 USD/тр.у.,** което е повишение с **0.64%**

пореден път изигра ролята на алтернативна инвестиция. На вчерашната сесия доларът се търгуваше за 1.3653 EUR/USD, което е повишение с 0.61%.

По време на вчерашната търговия златото, търгувано на борсата в Лондон, достигна 1078.95 USD/тр.у., което е повишение с 0.64%. Останалите благородни материали също се присъединиха към положителната тенденция. Единственото изключение беше платината, която беше понижена с 0.58% до

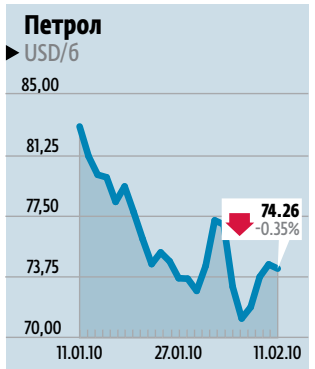
1501.75 USD/тр.у.

Среброто както обикновено следва тенденцията, наложена от златото, поскъпна с 0.41% и се котираше за 15.2675 USD/тр.у. Най-голяма печалба отчете паладиат, който добави 0.67% към стойността си, достигайки 416.25 USD/тр.у.

► **Спот цени на суров петрол**

USD/б	Вид	Последна цена
СРЕДИЗЕМНО МОРЕ		
	ИРАНСКИ ТЕЖЪК	68,2
	СИБИРСКИ	71,48
	УРАЛСКИ С-Ф	71,48
	САХАРСКИ	73,08
СЕВЕРНО МОРЕ		
	БРЕНТ	73,11
	ОСБЕРГ	73,71
	ЕКОФИСК	73,41
	СТАТФОРД	72,87
	ФОРТИС	72,48
	ФЛОТА	70,97
	УРАЛСКИ СИ	71,2
ЗАПАДНА АФРИКА		
	БОНИ ЛЕК	73,6
	КУА ИБОЕ	72,87
	ФОРКАДОС	72,89
	КАБИНДА	72,08

► **Спот цени на петролни продукти**

USD/т	Вид	Купува	Продава	Условия на доставка	Спецификации
	БУТАН С	720,00	730,00	СIF	
	ПРОПАН	675,00	680,00	СIF	
	БЕНЗИН СУПЕР	668,00	676,00	СIF	
	БЕНЗИН СУПЕР	663,00	665,00	FOB	
	АВИОГОРИВО	599,25	599,25	FOB	
	НАФТА	623,00	625,00	СIF	
	ГАЗБОЛ	601,25	599,25	СIF	РУСИЯ
	ДИЗЕЛЪ	583,00	585,00	FOB	50PPM
	МАЗУТ	457,00	459,00	СIF	1.0%HSFO
	МАЗУТ	414,00	416,00	СIF	3.5%HSFO

► **Цени на цветни метали**

USD/т	Метал	Цена на разплащане	Купува 3 м.	Продава 3 м.
	МЕД	6672,5	6702	6707,5
	КАЛАЙ	16000	15875	15975
	ОЛОВО	2065	2070	2074
	ЦИНК	2155	2153	2155
	АЛУМИНИЙ	2012,5	2037	2039
	НИКЕЛ	17945	17913	17975
	АЛУМИНИЕВА СПЛАВ	1870	1890	1900

► **Спот цени на благородни метали**

USD/тройунция	Метал	Купува	Продава	Най-висока	Най-ниска
	ЗЛАТО	1079	1079,55	1087	1071,6
	СРЕБРО	15,25	15,29	15,52	15,15
	ПЛАТИНА	1500,8	1505	1526	1499
	ПАЛАДИЙ	414,5	417	421,5	409,75

► **Срочни цени на пшеница**

USD/т	Произход/място на доставка	Вид	Условия на доставка	Февруари
	МЕКСИКАНСКИ ЗАЛИВ	ХЛЕБНА	FOB	193,25
	АВСТРАЛИЯ	ХЛЕБНА	СПОТ	493,49
	ФРАНЦИЯ РУАН	ХЛЕБНА	СПОТ	168,34
	АНГЛИЯ	ХЛЕБНА	ИЗТ. БЪРЯГ	155,26
	ГЕРМАНИЯ	ХЛЕБНА	СIF БАЛТИЙСКО МОРЕ	-
	УНГАРИЯ	ХЛЕБНА	СIF УНГАРИЯ	-
	УКРАИНА	ХЛЕБНА	FOB ЧЕРНО МОРЕ	199,07
	РУСИЯ	ФУРАЖНА	FOB ЧЕРНО МОРЕ	141,20

► **Срочни цени на агрокултури**

Вид	Борса	Единица	Март
Царевица	СВОТ	USD/bu.	375
Ечемик	АСЕ	USD/MT	131,11
Памук	NYBOT	USD/lb.	73,52
Какао	NYBOT	USD/MT	3103
Кафе	NYBOT	USD/lb.	133,8
Рапица	АСЕ	USD/MT	357,02
Ориз	СВОТ	USD/cwt	14,32
Овес	СВОТ	USD/bu.	243
Соя СВОТ	USD/bu.		945,75

► **Срочни цени на агропродукти**

Вид	Борса	Единица	Март
Захар	NYBOT	USD/lb.	26,24
Соево масло	СВОТ	USD/lb.	38,58
Портокалов сок	NYBOT	USD/lb.	135,25
Мляко	СМЕ	USD/cwt	14,3
Обезмаслено мляко	СМЕ	USD/cwt	108,5
Масло	СМЕ	USD/lb.	150
Денатуриран етанол	СВОТ	USD/gal.	1,75

Борси: СВОТ - Чикагска стокова борса; СМЕ - Чикагска търговска борса; NYBOT - Нюйоркската стокова борса; АСЕ - Австралийската стокова борса
Мерни единици: 1 bu. соя = 27.216 кг.; 1 bu. царевица = 25.4016 кг.; 1 bu. овес = 15.4224 кг. 1 lb. = 0.4536 кг.; 1 MT = 1000 кг.; 1 cwt = 50 кг.; 1 gal. = 3.785 л.; 1 USD = 1 U.S. cent

АВТОПАРИ

Журналист:
Константин Томов

Реклама:
Мария Секулова
msekulova@pari.bg
tel. 4395-872

BMW X1 xDrive 23d

Двигател **4-цилиндров дизелов**
Работен обем **1995 куб. см**
Макс. въртящ момент **400 Нм (2000-2250 об/мин)**
Макс. мощност **204 к.с. (150кВт)**
Тегло **1670 кг**
Трансмисия: **6-степенна автоматична**
Ускорение 0-100 км/ч **7.3 сек**
Макс. скорост **205 км/ч**
Среден разход на 100 км (комбиниран) **6.3 л**
Емисии CO2 на км **167 г**
Цена **от 71 080 лева**

Новото значение на малкия SUV

Каквото и да си мислите за X1, това е едно истинско BMW

Едната от двете основни причини да си купиш BMW е, за да покажеш, че животът се отнася благосклонно към теб. Тъкмо затова много хора повдигнаха учудено вежди, когато компанията от Мюнхен обяви, че смята да прави достъпен SUV. Все едно Montblanc да пусне пластмасови химикалки по левче. За щастие с представянето на X1 миналата есен недоразумението отпадна напълно: четвъртият и най-малък представител на X серията е достъпен само в един особен, типичен за BMW смисъл на думата. При стартова цена над 61 000 лева е ясно, че баварците и този път не се целят точно в масовия

потребител.

Традиции

Втората причина да си купиш BMW е, че още от онзи благословен миг през 60-те години, когато компанията се откажа от триколката Isetta и прескочи наведнъж дузина стъпала в автомобилната йерархия, това име означава три неща: мощност, динамика и чисто удоволствие от карането. Тук вече X1 не може да претендира за дълги светлини, който ги изключва автоматично, когато сензорът засече идващи насреща коли.

Двигатели

X1 се предлага с доста разнообразни двигатели - от пестеливия 1.8 до чудовищния трилитров бензинов мотор с 258 к.с. Но няма съмнение, че най-търсен ще бъде двулитровият турбодизел във версията със задвижване на четирите колела - xDrive23d. Този двигател е нещо като автомобилен аналог на кристалната мъжка мечта: мис Вселена, която умее да готви и направо обича да пере. Той е пъргав, еластичен и ускорява 1.7-тонната машина достатъчно мощно, за да не ви затрудни нито едно изпреварване. В същото време този мотор дава среден разход, на който ще завиди

и малолитражка: 6.3 литра на 100 километра в смесен цикъл на шофиране. С две думи, той окончателно ще откаже и най-големите почитатели на бензина от идеята, че дизелът е предназначен предимно за трактори. Интелигентната система за задвижване на четирите колела xDrive разпределя автоматично въртящия момент между двете оси според пътната ситуация, което с прости думи ще рече, че на магистралата си караш нормален автомобил, а извън пътя - (почти) пълноценно 4x4.

Ако нещо в новото BMW предизвиква смущение, това е външният вид. Тук няма и помен от изчистените

линии на X3, нито пък от раздвижените, излъчващи мощ извивки на X6. Трябва да мине време, преди погледът да свикне с тези странни контури, да осъзнае, че те са неотделима част от динамичното излъчване на модела, и да започне да ги харесва.

Интериор

Интериорът както винаги не търпи забележки - скъпите на вид материали са съчетани по приятно дискретен начин. А предлаганата като опция обновена информационна система iDrive е вероятно най-добрата в съвременната автоиндустрия. Тя е едновременно навигация,

радио, музикален плейер с USB порт и още една камара опции, включително и автоматична връзка със сервиз на BMW. Управлението от въртящия се контролер на централната конзола е съвсем интуитивно и не изисква никакво привикване. Разбира се, като всяко истинско BMW и това предлага още безброй високотехнологични удобства - като се почне от двузоналния климатроник, мине се през „завиващите“ предни светлини и всевъзможни дреболии. Всички те са страхотни, но не се оставяйте да отвлекат вниманието ви от най-важното: педала под десния ви крак.

Светлини

X1 се предлага не само с добре познатите вече адаптивни светлини (които следват пътя при завой и повдигат светлинния сноп при увеличаване на скоростта), но и с асистент за дълги светлини, който ги изключва автоматично, когато сензорът засече идващи насреща коли.

Турбо

Макар да носи означението 23d, дизеловият двигател всъщност е само двулитров, но пък с цели два различни по големина турбокомпресора. Системата се нарича Variable Twin Turbo и осигурява максимално налягане на нагнетявания въздух при всякакви обороти.

Багаж

Облегалката на задната седалка на X1 се дели на три части и при нужда може да се смъкне цялата, което увеличава товарния обем на багажника до внушителните 1350 литра. Като опция се предлага външен заден багажник, на който без притеснения можете да превозите два велосипеда.

Редактор:
Боряна Николаева
bnikolaeva@pari.bg
tel. 4395-857

Реклама:
Мария Секулова
msekulova@pari.bg
tel. 4395-857

Книга ГМО = диабет, рак ... смърт

Доскоро всички здравословни проблеми се обясняваха преди всичко със стреса. Но сигурно сте си купували от огромните лъскави ябълки, ягоди, грозде и

т.н., които продават на пазара. Сигурно ви е направило впечатление, че са с вкус на пластмаса. Сигурно сте забелязали, че турските домати не се променят седмици наред. Какво се крие зад всичко това? Отговора на тези и на много други въпроси ще научите от книгата „ГМО = диабет, рак ... смърт“.

Българите не оценяват достойнствата на кухнята си

Почетният готвач на президента върти палачинки от 12-годишен

Жоро Иванов е най-известният готвач в България. Той може да се похвали с не едно или две признания за своя професионализъм. Последното от тях дойде в края на януари, когато бе избран за вицепрезидент на Евро-Ток Интернационал - асоциация, която обединява професионалните готвачи по света. Другото амплуа, с което е познат Жоро Иванов, е почетен готвач на президента Георги Първанов. Иванов не издаде кое е любимото ястие на Първанов, но ни увери, че той е голям почитател на българската кухня. Винаги когато на официални посещения в България пристигат чуждестранни гости и държавни глави, ние ги посрещаме с ястия от българската кухня и български вина. Това е изрично желание на президента, казва Иванов. Топготвачът със съжаление споделя, че е все по-трудно да се намерят български продукти, с които да се направят тези ястия. Жалко е, че ние, българите, не ценим традиционната си кухня и продуктите, които можем да произведеме. В Европейския съюз се отделят пари за биоземеделие, преди години хората в Германия се редяха с часове на опашки, за да си купят българско грозде. Жалко е, че сега дори и българите не могат да си купят от това грозде, казва Иванов. Освен с тези престижни постове Жоро Иванов изпълнява и не по-малко отговорната задача да е главен готвач на Гранд Хотел София.

Учителят

Жоро Иванов вярва в мотото, че най-добрият учител е този, чиито ученици успеят да го надминат. Затова той е главно действащо лице в Академията "5 звезди" за готвачи и сладкари, която Гранд Хотел София организира. Колкото и ангажирани да има, топготвачът споделя, че той е човекът, който готви вкъщи. Предпочитам да остава храната в сигурни ръце, а и така вечерята винаги става по-бързо, казва с усмивка Иванов. Все пак не съм заключил кухнята само за себе си, давам възможност и на близките ми да се изя-

” В България много хора бъркат същността на гурме кухнята. Тя е преди всичко вкус и качествени продукти. Ексцентричната визия не е задължителна, тя е индивидуално решение на готвача

Жоро Иванов,
вицепрезидент на Евро-Ток
Интернационал

вят в нея. Въпреки че едва ли може да изброи колко ястия е опитал и колко национални кухни е опознал, Иванов остава ревностен почитател на традиционните български ястия. Няма конкретен любим специалитет, но обожават рибата. Спомня си, че е започнал да се занимава с готвене, когато е бил на 12 години, а първият му специалитет са палачинките.

Инициативи

Събитията, които се провеждат под шапката на Евро-Ток Интернационал и с които Жоро Иванов е пряко ангажиран, са много и различни. От асоциацията са горди, че след 6-годишно убеждаване на институциите успяха да наложат Европейски ден за здравословно хранене. Другото голямо събитие е Отворените врати на Комисията по регионите, което се провежда през октомври. По своята същност то е изложение за около 2000 души, на което се представят традиционни продукти и ястия от различните европейски държави. На миналото изложение за България беше отделен голям щанд, който за съжаление остана почти празен, казва Иванов. Така и не успяхме да убедим българските производители да се възползват от този уникален шанс. Стигна се до парадокса, че организаторите купуваха българско вино от малки магазинчета в Брюксел, само и само да можем да покажем този роден продукт. Някои производители ми отговориха, че Европа не е приоритетен пазар за тях,

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

казва Иванов. Тук се прокрадва съмнението, че имародни предприемачи, които не са сигурни, че могат да стъпят на пазар, на който се държи първо и основно на качеството. Затова досега България се представя на форума само с ястия. Надявам се тази година да покажем поне хубавия български мед, казва Иванов. Може би най-мащабното кулинарно събитие предстои през фев-

руари 2011 г. Тогава Евро-Ток България ще организира Концепция 2011, второ издание на кулинарния форум за демонстрационно готвене с участието на топготвачи от Европа, Америка и Япония. Към готвачите ще присъединим елитни сладкари от Франция, Белгия Испания.

Любопитно

Българските клиенти са непостоянни и това е тяхната

отличителна черта, казва Иванов. Има много малко хора, които посещават определен ресторант само заради конкретно ястие, което се предлага там. Изключения от това правило все пак има. В ресторанта на Гранд Хотел София идват редовни клиенти, които се наслаждават на различни менюта приготвени по специални рецепти.

Боряна Николаева

Асоциацията Кои са Евро-Ток Интернационал

► Евро-Ток Интернационал е основана през 1986 г. от Пол Бокюз и Пиер Ромейер (който е единственият готвач в наши дни, носещ титлата барон) с цел популяризирането на здравословното и вкусно хранене. Асоциацията е единственото европейско сдружение с официален статут, признат от Европейската комисия и Европейския парламент. Евро-Ток Интернационал има официална консултантска дейност към Комисията на Европейския съюз при изграждането на закони в областта на земеделското хранително производство.

► В асоциацията членуват над 4000 професионални готвачи и главни готвачи от 18 европейски страни, обединени в защита на кулинарните традиции и наследство на Европа. На генералната асамблея председателите на всички страни, членувачи в Евро-Ток Интернационал, са се обединили срещу продуктите от генномодифицирани организми. Евро-Ток България е неправителствена организация, член и неразделна част от Евро-Ток Интернационал от 27 март 2006 г. Евро-Ток България работи усилено за създаване на положителен европейски имидж на българската кулинария.

► Традиционно организира Европейски ден за здравословно хранене под патронажа на Представителството на Европейската комисия в България, кулинарни демонстрации и обучения, както и проекта за обособяване на кулинарни региони с традиционната за тях българска кухня, който вече стартира за региона на Ловеч.

Кино**Пенелопе Круз ще играе в "Карибски пирати 4"**

Пенелопе Круз ще измести Кийра Найтли в поредицата „Карибски пирати“. Горещата испанка ще участва в четвъртата част на кинолентата. Круз ще работи за втори път с режисьор

ра Роб Маршал, след като вече участва в мюзикъла „Девет“. За изпълнението си в него тя бе номинирана и за най-ценното кино отличие - наградата Оскар. Въпреки че сюжетът се пази в тайна, слуховете сочат, че тя ще играе съперница на Джек Спароу, която ще напомня много на самия него. Сценарият ще е дело на Тери Росио и Тед Елиът.

Десет причини да посетите остров Крит

Плажове, архитектура и неповторимият дух на гръцкия остров са най-примамливите му черти

Дворецът в Кносос е най-прочутата атракция на острова, най-добре укрепеният и най-внушителният от всички минойски дворци. Още по римско време се смятало, че руините на двореца в Кносос са митичният Лабиринт, подземна плетеница от тунели, построена от легендарния архитект Дедал по поръчка на цар Минос. Там живеел Минотавърът, получовек-полубик.

Да оставим митологията настрана и да видим какво ни очаква на хълма, на който се издига дворецът. Или поне това, което е останало от него. Огромни по площ внушителни руини, част от които великолепно реставрирани и покрити с фрески. Така че да не ни бъде трудно да си представим величието на минойската цивилизация.

Самария

Природата на Крит е изключително богата и е събрала на сравнително малка площ великолепни пясъчни плажове, живописни заливи, високи планини, карстови пещери, но най-впечатляващата забележителност определено е Самария. Това е пролом или клисура, дълга според едни източници 16 км, според други 18 км, но при всички случаи тя е най-дългата в Европа. Най-интересното място в нея са т.нар. Сидеропортес (Железни врати), където клисурата е широка едва 4 м, а скалите от двете ѝ страни се извисяват на височина 500 м. Пътят минава покрай изоставеното селце Самария, в което обаче има добре запазена византийска черква от XIV

в. с чудесни икони и стенописи. Преди да се впуснете в преход из Самария, имайте предвид, че той ще отнеме поне половин ден и натоварването ще бъде безпощадно към онези, които се намират в лоша кондиция.

Ираклион

За разлика от повечето големи гръцки градове Ираклион датира не от античността, а от IX в. При това е основан не от гърци, а от сарацини, които емирът на Кордоба прокудил от Андалусия. Арабите прогонили византийските войски от Крит и издигнали пристанище, закриляно от мощна крепост. През 961 г. византийците все пак си върнали острова, но само за да го продадат впоследствие на Венеция. През този период, наричан Критски ренесанс, литературата и изкуствата процъфтявали. През 1648 г. османците обсадили Ираклион и го подложили на 22-годишна (!) обсада. Градът паднал в турски ръце през 1699 г., после бил за кратко египетски, а към Гърция се присъединил едва през 1913 г. Тази рядка смес от културни влияния е създала уникален град - има места, които напомнят за Италия, други за Мала Азия, трети са гръцки.

Музеят

Една от най-големите забележителности на Ираклион е Археологическият музей. В неговите 20 зали е изложена най-голямата колекция от минойско изкуство в света, допълнена от шедеври от дорийския, класическия и гръко-римския период. Тук ще видите прочутия Диск от Фестос, чиито знаци подобяват писменост, която още не е разгадана. Не му отстъпват по слава фигурката на Богинята със змиите, ритонът с формата на глава на бик, фреските, пренесени

▶ **Агиос Николаос е туристическата столица на острова**

тук от двореца в Кносос, и прочие. Както и златни съкровища, великолепно изрисувани вази, теракотени фигурки, антични бронзови оръжия... В момента постоянната експозиция е затворена за ремонт, но най-ценното от нея е изложено в сградата на улица Хадзидаки, в която впоследствие ще бъде настанена администрацията на музея. Откриването на реновирания музей е планирано за 2010 г.

Агиос Николаос

Въпреки че със своите 20-ина хиляди жители Агиос Николаос не може да се мери със 150-хилядния Ираклион, това е туристическата столица на острова - през лятото районът на пристанището с многобройните му ресторанти, кафенета и сладкарници гъмжи от живот, а атмосферата е космополитна. Най-интересното място в града е

красивата лагуна, която навява асоциации с Карибите въпреки типично егейската архитектура по бреговете. Агиос Николаос служи като отправна точка и за кратки екскурзии до малкия остров Спиналонга, зает изцяло от масивна венецианска крепост, до манастира Крусталениас, основан през 1540 г., до руините на античния град Олул, до платото Ласити с неговите 10 000 вятърни мелници, до живописния полуостров Елунда, до пещерата Милатос и до много други интересни места.

Плажове

И на най-претенциозния турист Крит ще предложи невероятно богат избор от плажове - километрични пясъчни ивици или закътани скалисти заливчета, заобиколени от палмови горички или екзотични лагуни...

Най-прочутите сред тях са Матала, сгушен в сянка-

и непретенциозни семейни пансиони до един от най-скъпите хотели в света - Elounda Peninsula, чиято вила, наречена Peninsula Palace, струва 31 EUR на вечер във високия сезон. Можете да избирате още измежду стаи под наем в реновираните венециански къщи с приказен изглед към някое пристанище, традиционни хотели в стил странноприемница, старинни каменни ферми, превърнати в романтични хотели, заобиколени от лозя. Тук на почит са и бутикови и дизайнерски хотели, 4- и 5-звездни комплекси с примамлив all inclusive, каскади от басейни, собствени плажове и голф игрища.

Кухнята

Критската кухня е прочута като вкусна и здравословна. Популярни местни специалитети са котосупа (пилешка супа със сметана и лимон), кремидосула (тукашият вариант на френската лучена супа, нерядко с месо), нисиотики (супа от морски дарове), дзадзики, мусака с патладжани, печени картофи с лимон и подправки, пиле по критски, охлови в най-различни варианти, кюфтенца в доматен сос, баница с месо, калмари, традиционни сирена като мизитра и анотирос... Прясната риба е скъпа и се продава на килограм, затова гърците нерядко карат сервитьорът да им я покаже и да я претегли пред тях, така че не се притеснявайте да го правите. А и гърците обикновено не гледат менюто, то е за туристите. Местните питат какви са специалитетите на деня, надникват в кухнята или оглеждат витрината със сготвените ястия.

Публикацията е осъществена със съдействието на

travel
magazine

▶ **На остров Крит има всякакви хотели - от семейни пансиони до 5-звездни комплекси**

▶ **И на най-претенциозните туристи остров Крит ще предложи невероятно разнообразие от плажове**

▶ **В Ираклион има места, които напомнят за Мала Азия, други за Италия, а трети са типично гръцки**

Как да хвърлим мостове над пропастта криза

Ако спасителните планове на американския президент не успеят, ще настъпи нов колапс

Поражението на изборите за Сенат в Масачузетс лиши американските демократи от 60 гласа, необходими им за приемане на законопроекта за реформа в здравеопазването и на други закони, а освен това промени американската политика поне за известно време. Но какво говорят тези избори за избирателите и за икономиката в САЩ?

Те не бяха предвестник на придвижване надясно, както предполагат някои експерти. Посланието е по-скоро това, което представляваше смисълът на призивите към избирателите на Бил Клинтън преди 17 години: „Икономиката, глупако!... и „Работни места, работни места, работни места“. Наистина на другото крайбрежие на Щатите избирателите в Орегон в същото време направиха референдум в подкрепа на увеличаването на данъците.

Скръстени ръце

Икономиката на Щатите е в бедствено положение, независимо че производството пак бележи ръст и bankerите пак получават чудовищно големи бонуси. Всеки шести американец, който иска да работи на пълен работен ден, не може да осъществи това си желание, а 40% от безработните стоят със скръстени ръце вече над шест месеца.

Както отдавна осъзнаха в Европа, трудностите се увеличават паралелно с нарастването на времето, през което хората стоят без работа, защото те губят професионалните си навици и перспективите им се влошават, а спестяванията се топят. През тази година се очаква да има 2.5-3.5 млн. случая на лишаване от права върху заложеното недвижимо имущество, което ще бъде повече, отколкото миналата година. Началото на 2010 г. донесе и предположението, че по-нататък ще бъдем свидетели на многобройни големи фалити в сферата на комерсиалните недвижими имоти. Дори Бюджетното управление на Конгреса предсказва, че безработицата няма да се върне към нормалните си равнища преди средата на сегашното десетилетие, защото Америка сега преживява собствена си версия на „японския недоимък“.

Рисковано

Както писах в новата си книга "Свободно падане", президентът Барак Обама се зае с рисковано начинание в самото начало на управлението си. Вместо да направи значителни промени, както

▶ Според носителя на Нобелова награда Джоузеф Стиглиц икономиката на САЩ е в бедствено положение

обещаваше по време на предизборната си кампания, той остави на местата им голям брой чиновници и продължи да се придържа към стратегията „използване на стари технологии за изпълнение на нови задачи“. Предоставянето на големи парични средства на банките било - както май се изразяваше неговият екип - най-добрият начин да се помогне на обикновените домопритежатели и работници.

Когато Америка при Клинтън реформираше програмата си за бедните, насочена към повишаване на благосъстоянието, се поставяха условия пред онези, към които беше насочена - те бяха длъжни да си търсят работа или да се записват на различни обучителни курсове. Но когато банките получаваша финансова подкрепа, не им бяха поставени никакви условия. Ако опитът на Обама да доведе работата

докрай се беше увенчал с успех, той щеше да избегне някои значителни философски счепквания. Но това не стана и вече доста време народната антипатия към банките остава на забележително високо равнище.

И ястребите сити...

Обама искаше да прехвърли мостове през пропастта, отворила се сред американците благодарение на Джордж У. Буш. Но сега тази пропасть е още по-широка. Опитите му да угоди на всички, които в последните няколко седмици са твърде очевидни, най-вероятно няма да успеят никога. „Ястребите на дефицита“ - особено сред bankerите, които се снишиха, докато правителството отпускаше помощта на техните банки, а сега се надигат с намерение за реванш - се възползват от тревогите по повод растящия дефицит, за да оправдаят съкращава-

нето на разходите. Но тези възгледи за начина да се управлява икономиката с нищо не са по-добри от подхода на bankerите към управлението на подопечните им банки.

Съкращаването на разходите сега ще отслаби икономиката. Докато разходите отиват за инвестиране, с което се осигурява умерена възвръщаемост от 6%, дългосрочната задлъжнялост ще намалява, дори ако краткосрочният дефицит расте. Това ще стане благодарение на по-високите доходи от данъци, получавани за сметка на увеличаването на продукцията в краткосрочни периоди, и благодарение на ускоряването на икономическия растеж в дългосрочна перспектива.

Златното сечение

Опитвайки се да намери златната среда между необходимостта да стимулира икономиката и да

удовлетвори „ястребите на дефицита“, Обама предложи свиване на дефицита, което отблъсна от него демократите, но в същото време беше прекалено малко, за да угоди на „ястребите“. Други жестове, които помагат на борещата се средна класа в Америка, може би показват на чия страна са симпатиите му, но тези жестове са прекалено дребни, за да имат каквото и да било съществено значение.

В обществото се наблюдава неприкрит скептицизъм - вървят спекулации дали Обама ще успее да реализира дългоочакваните си и изпуснали всякакви срокове опити да се справи с банките, които са „прекалено големи, за да банкрутират“, и с безразсъдните им рисковани действия. Ако това не стане, в близко бъдеще икономиката най-вероятно ще се сблъска с

Изходите Стимулиране и помощ не са едно и също

▶ Влияние върху изхода от кризата може да окажат три неща - ново стимулиране, прекратяване на вълната на отчуждаване на заложените недвижими имоти чрез преговаряне на около 25% от ипотечните кредити, чиято стойност е по-голяма от стойността на съответното жилище, и реформиране на американската банкова система с цел обуздаване на банките.

▶ Преди една година именно беше най-добрият момент, когато Обама с големия си политически капитал може би щеше да успее да изпълни амбициозната си програма и основавайки се на тези успехи, да продължи да решава другите проблеми на Америка.

▶ Раздразнението по повод подпомагането на банките и поставянето под един знаменател на помощта (независимо от нея не започна кредитиране, както се предполагаше, че трябва да стане) и стимулирането (то направи онова, което се предполагаше да направи, но се оказа прекалено слабо) ограничиха пространството за маневриране на Обама.

▶ Разочарованието от продължаващото съкращаване на работни места също изигра лоша шега на президента.

нова криза.

Днешният насъщен

Повечето американци обаче днес се вълнуват от сегашния икономически спад, а не от утрешния. Очаква се, че икономическият растеж в следващите две години ще бъде толкова въл, че едва ли ще помогне за създаването на достатъчно работни места за новата работна сила, какво остава пък да допринесе за връщането на безработицата към приемливо равнище.

Възможно е пазарите, пред които нямаше ограничения, да са станали причина за сегашното бедствие. Но пазарите сами по себе си няма да се превърнат в изход от кризата, поне в близко време. Необходими са действията на правителството, а това налага ефективно и волево политическо ръководство.

Джоузеф Стиглиц

Маргаритите от улица Бенковски

Цанка и Маргаритка Георгиеви вложиха 100 хил. лв. в шивашкото ателие за кинопродукции

В най-старата част на София, в зоната между Халиите, Львов мост и ул. Раковски, където все още витае атмосфера от началото на миналия век, се е скрило шивашкото ателие Маргаритите. То е създадено от две необикновени жени и е за необикновени и нестандартни клиенти.

Собственичките са майка и дъщеря - Маргаритка Георгиева и Цанка Илиева. Майката Маргаритка е с уникални шивашки умения. Тя е популярна не само сред клиентите с изискан и особен вкус, но най-вече в средите на европейското, американското, българското кино и театър. Обучавана е в занаята в стопанско училище, по старата германска школа. По-късно е завършила институт и за културно-масова работа.

Дъщерята Цанка Илиева е собственикът на фирма Маргаритите. Тя е с много артистични таланти и професии. Освен че е кинорежисьор, е изключително популярна като художник аниматор. Голямата ѝ лю-

бов се оказва текстилът. В него се влюбва като дете, докато съзерцава вълшебния свят в ателието на майка си в ЦУМ. Научава за характера и възможностите на тъканите в гимназията за приложни изкуства.

Наследство

С текстила ние сме фамилно обременени още от баба ми, която през 1905 г. е завършила ръкоделие, и от тогава пазим чертежи и схеми за това как се плетат всякакъв вид дантели, демонстрира живо чувство за хумор Цанка. Разказва театрално как създават ателието на ул. Бенковски. През 2004 г. реших да оставя анимацията, защото бях убедена, че идва залезът ѝ въпреки поръчките, които продължава да получавам. Освен това бях на свободна практика и всяка година трябваше да преминавам през изтощителното намиране на работа. Но в един момент филмът свършва и ти отново започваш от нулата. Реших да се присъединя към майка си.

Различни

Идеята ни беше да създадем ателие, но да е различно и с атмосфера. Разчитаме на хора, които са нестандартни - като физика, като светуосещане, като мислене. Защото има такива, които искат да имат дреха, каквато имат всички на улицата. Но има такива, които не се обличат като всички останали, и ние сме точно за тях, допълва я майка ѝ Маргаритка.

Теглят заем, използват и собствени спестявания и купуват за 28 хил. EUR полуетаж на улица Георги Бенковски в София. Близо 5 хил. лв. дават за ремонт, влагат към 30 хил. лв. в машини, някои от които извършват уникални операции, като шев на гайтани например. Мястото е каквато искат, с атмосфера, цъфнали зукуми и дворове с каменни плочи.

Преместването

И така след ремонта казах на майка ми: Мадам, както навремето Шанел се е пренесла от Дювил на рю Камбон в Париж, за да създаде централата си за мода, така и вие ще се преместите от рю Ботев на рю Бенковски. Защото тук ще стане един център, където художници ще си разменят идеи, избухва в смях Цанка, докато разказва за първите стъпки на артистичното ателие.

Клиенти

Първият им филм е „Изток-Запад“, режисьорите французи идват с кройките си за ризи от 50-те години. Научават за ателието случайно, от тяхна позната. Оттогава започват да ваят поръчки за кинопродукции. Американците и европейците имат различен подход по отношение на филмовите костюми. Първите искат всичко да е секси, докато европейците - да е автентично, българите работят с по-беден бюджет, но държат на достоверността на епохата, разказват жените. Понякога американците са идвали с мярка за костюми

▶ Цанка Илиева е собственикът на фирма Маргаритите. От 2004 г. досега клиентите им непрекъснато се увеличават. Освен за кино, tv и театрални продукции шият религиозни костюми, включително и за свещеници от Австралия

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

само обиколка на шията, но това е типичното за тяхното мислене. Дълъг е списъкът с клиенти на Маргаритите от костюми на „Дзифт“, постановки на Сфумато, шили са декорите на първия сезон на Денсинг старс, където трябвало да направят десетки дупчици в кадифето, за да поставят лампички само за една седмица, за декора в шоуто Сблъсък на Иван и Андрей. За театрална постановка на Соня Раquel, поставяна във Франция и Италия. Те са изпълнили туниките на хора, които изпя Ода на радостта, когато ни приеха в ЕС, костюми на танцови фолклорни трупи.

Светлана Трифоновска

Акценти Необходим е голям сценичен гардероб

▶ Въпреки тяхната популярност до днес не могат да се преборят с продуцентите името на ателието да се изписва на екран като изпълнител.
▶ Пишат се дори и имената на краиците, на дърводелците, но не и на шивачите, разстройва се Маргаритка.
▶ Целта е да издигнат заслужено престижа на шивашката професия, както това е навсякъде по света.

▶ Маргаритите трябва да се развива, защото първата задача е изпълнена - да стане средище на идеи на художници, излага плановете на фирмата Цанка.
▶ Необходимо им е голям гардероб за сценичните костюми, които имат плановете да отдават под наем.
▶ Американците и европейците имат различен подход към филмовите костюми.
▶ Първите искат всичко да е секси, докато европейците да е автентично, българите работят с по-беден бюджет, но държат на достоверността на епохата.

28

▶ хил. EUR струват помещението на шивашката фирма

Шансът да ти подарят фирма

Обслужването на клиентите е гореща точка в работата на търговеца, казва Радина Георгиева, собственичка на Радинели 2003

Работата ми осигурява предизвикателства и добри доходи. Освен това ми дава свобода и възможност за развитие. Това казва Радина Георгиева, която се занимава с търговия. Историята на фирма Радинели 2003 ЕООД започва като продължение на семеен бизнес. Радина има 2 магазина, в които се предлага разнообразие на интериорен текстил - завеси, дамаски, спални комплекти, корнизи и аксесоари. Разполага и с добре оборудвано ателие за индивидуалните поръчки на клиентите.

Подаръкът

Документите за фирмата получих като коледен подарък от родителите си и благодарение на тях започнах самостоятелен бизнес. Така от персонал станах управител на собствена фирма.

▶ Плановите ми са свързани с купуване или построяване на шоурум и ателие само за интериорен текстил и аксесоари, казва Радина Георгиева

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

Започнах с малък магазин за спални комплекти и постепенно разширявах асортимента. С времето двете семейни фирми се обединиха, като едната беше базата, която използвахме, за да създадем това, което сме сега, разказва Радина.

Оценяването на конкуренцията на пазара и уменията да се намират нови ниши за действие и потенциал за развитие са важно средство за успех. Най-важният

обект в търговията си остава негово величество клиентът. Как да бъде спечелен, е най-сложната част от работата. За успеха на това начинание разчитам много на качеството на предлаганите стоки и на начина, по който се представят.

Отделям голямо внимание на това как изглеждат магазините. Асортиментът, с който работим, е много голям и трябва да бъде показан по най-добрия

начин, пояснява младата търговица.

Изисквания

Обслужването на клиентите също е много „гореща“ точка в работата. За добрия продавач се изисква да има добър външен вид и да е компетентен. Много важна е индивидуалната работа с клиента. Най-важно е клиентите да си тръгват доволни и щастливи, да се почувстват

сигурни, че са направили отличен избор.

Държа всичко да бъде изпиано до най-малкия детайл. Това има голямо значение за клиентите и повечето от тях оценяват старанието, подчертава управителката. Аз съм не само управител, но и продавач, взимам участие и в ателието. Харесва ми да бъда близо до цялостната работа и да виждам крайния резултат, признава тя.

Без притеснение

Изминалата 2009 г. бе много добра година - с доста голям обем от поръчки, разширихме асортимента и утвърдихме добрите си позиции на пазара. Индикатор за това е фактът, че имаме постоянен поток от клиенти, които ползват услугите ни многократно. Кризата в нашия бизнес я разпознахме по това, че се позагубиха клиентите със „средни“ финансови възможности. Това са хората, които купуват нашата стока не поради необходимост, а като екстра за домашния интериор. По-активни клиенти бяха хората с финансо-

ви възможности над средните, обяснява Радина.

Кредо

В търговията, както във всяка друга професия, не може да има случайни хора, убедена е Радина. Днес всеки има възможност да влезе в интернет и да селектира фирмите, които да посети, преди да направи своя избор за покупка. Ето защо Радина наблюдава добре разработена страница в мрежата, където са представени вече направени изделия и всеки може да види техните възможности и предлагани стоки.

Инвестициите в собствен магазин засега се отлагат, но не заради кризата, а заради по-голямата цел. Плановите ми са свързани с купуване или построяване на шоурум и ателие само за интериорен текстил и аксесоари. Надявам се, че ще имам възможност да осъществя мечтите си. В крайна сметка човек е „голям“, колкото са големи мечтите му. И смятам да порасна, обобщава още 28-годишната Радина.

Светлана Желева

Награда TED стимулира революция в храненето

Лауреатът на наградата TED за 2010 г., звездният готвач Джейми Оливър, получи подкрепата на влиятелните членове на едноименната група за популяризиране на здравословното хранене. Освен 100 хил. USD награ-

дата му дава право и на едно желание, което да промени света. Да му помогнат да го осъществи обещава хора като съоснователя на Google Лари Пейдж, Крейг Мънди от Microsoft и шефа на Amazon.com Джеф Безос. Те ще му осигурят офис и автобуси, ще го свържат със законодатели, ще изготвят уебсайт и ще издадат негова книга със здравословни рецепти.

Мечта

„Пожелавам си да основем движение, което да научи децата на правилно хранене, да накара семейства отново да готвят и да помогне в борбата със затлъстяването

► Джейми Оливър, носител на наградата TED

„Можеш да се вживяваш в ролята си колкото си искаш, но вкъщи трябва да се прибегнеш истинският ти

Хубавата жена се завръща

„Денят на влюбените” с Джулия Робъртс е далеч от класическия оригинал

Точно в деня, когато навършва 20 години, любимият на толкова много жени антифеминистки филм „Хубава жена” се завръща на големия екран. Зрителите отново ще видят Джулия Робъртс с високи ботуши и предизвикателно облекло като част от ансамбловия филм „Денят на влюбените”, който излиза днес по кината. Режисьор на продукцията е Гари Маршал - същият, който прави и „Хубава жена”, както

и другото нестабилно химическо съединение между Ричард Гиър и Джулия Робъртс „Булката беглец”. Вече на 75 години, той като че ли започва малко да се повтаря.

Класика

Факт е обаче, че „Хубава жена” продължава да вълнува както жени, така и мъже и по някакъв странен начин се е превърнал във филмова класика. Сюжетът, в който мъжът си купува жена, а жената си купува рокля, може да се открие в най-различни творби - от „Пепеляшка” през „Пигмалион”, та до „Дневна красавица”. Надеждата, че принцът ще дойде, като че ли остава актуална дори и днес. Когато излезе през 1990 г., „Хубава жена” беше критикуван от феминистките като подвеждаща реклама на проституцията и като провокиращ упадъчни емоции. Той обаче си остава чудесен бляскав филм с щастлив край, който насочи зрителското внимание към Джулия Робъртс и я направи известна.

Приходи

Романтичната комедия спечели 463 млн. USD и дори днес продължава да носи нелоши приходи на създателите си. Филмът превърна Джулия Робъртс в най-високоплатената актриса в света - по 25 млн. USD на участие, преди да се появи Никол

Кидман. „Хубава жена” беше и първият филм, който представи пазаруването като изкуство. Той въведе стандартите за цяла плеяда шопинг сюжети - от „Сексът и градът” до „Тайните на Беки Б.” Филмът се превърна и в скица на всички абсурди в Холивуд.

Римейк

Вече на 42 години, Джулия Робъртс категорично отказва да направи продължение на „Хубава жена”. Ролята ѝ в „Денят на влюбените” е малка. Сюжетът проследява преплиташите се истории на няколко двойки от Лос Анджелис в деня на свети Валентин. Филмът е донякъде римейк на „Наистина любов”, само че без иронията. Няма съмнение, че продукцията ще бъде печеливша. Филмът обаче е прекалено сладникав и донякъде прилича на написан от компютър за романтични комедии. Героите в него са невъзмутими суперхора без истински характери, но пък с чудесни прически. Сред актьорите са Джесика Алба, Аштън Къчър, Куин Латифа, Джесика Бийл, Джейми Фокс, Ерик Дейн, Брэдли Купър и Ан Хатауей, а основната песен се изпълнява от Тейлър Суифт. Като цяло „Денят на влюбените” е далеч от непреходната класика „Хубава жена” с всичките ѝ противоречиви въпроси, които повдига.

The Times

Звезди Линдзи Лоан пропусна виенския бал

Американската актриса Линдзи Лоан пропусна бала на Виенската опера вчера. Тя беше поканена на бляскавото събитие от 77-годишния австриец Рихард Лугнер, който е известен с участието си в телевизи-

онни риалити предавания. Всяка година любителят на нежни прелести кани различни звезди, като партньорки досега са му били Николет Шеридан от „Отчаяни съпруги”, моделът Дита фон Тийз и Парис Хилтън. За промяната в плановете на Лоан се разбра едва часове преди събитието, което се провежда всяка година в четвъртък преди началото на Великите пости.

Шоу Селин Дион отново в Лас Вегас

Носителката на Grammy Селин Дион се връща в Лас Вегас с ново шоу. В продължение на три години от 15 март 2011 г. тя ще изпълнява различни песни - от класически мелодии до любими на

феновете парчета. Билети за първите 54 представлени-ния може да се купят от днес на цени от 55 до 250 USD. Шоуто ще е в залата Colosseum на Caesars Palace, където се провеждаше и предишното ѝ шоу. То продължи повече от 5 години и приключи в края на 2007 г. Приходите от него надминаха 400 млн. USD, а аудиторията му стигна почти 3 млн. души.

